

WOJEWÓDZKI SĄD ADMINISTRACYJNY
W GDAŃSKU

INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI
WOJEWÓDZKIEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO
W GDAŃSKU W 2006 ROKU

GDAŃSK - STYCZEŃ - 2007 ROK

Wstęp

Rok 2006 był trzecim rokiem działalności sądownictwa administracyjnego w formie organizacyjnej określonej ustawą z dnia 22 lipca 2002r. Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz. U. Nr 153, poz. 1269). Reforma sądownictwa administracyjnego skutkowałą wskazaniem priorytetowych zadań związanych z istniejącą zaległością w rozpoznaniu spraw. Zwiększenie w 2005 roku ilości etatów osób orzekających, jak i stanowisk urzędniczych oraz podjęcie w kolejnych latach wysiłku sądenia większej ilości spraw na posiedzeniach doprowadziło do likwidacji zaległości, co ilustruje zestawienie statystyczne niżej zamieszczone.

W dalszym ciągu Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku działał w strukturze trzech wydziałów orzeczniczych przy niezmienionej ich właściwości.

Wpływ spraw

W 2006 roku do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku wpłynęło 2578 skarg, z czego do Wydziału I wpłynęło 1044 skargi, w tym 6 na bezczynność organów, do Wydziału II – 810 skarg, w tym na bezczynność organów 62, a do Wydziału III – 724 skargi, w tym 19 na bezczynność organów.

Wpływ skarg z uwzględnieniem rodzajów spraw w porównaniu do roku poprzedniego przedstawiono w tabeli 1.

Tabela nr 1

Wpływ skarg w latach 2005 – 2006 z uwzględnieniem rodzajów spraw:

Lp.	Symbol sprawy	Rodzaj spraw	wpływ w roku	
			2005	2006
1	2	3	4	5
1	601	Budownictwo, nadzór architektoniczno-budowlany i specjalistyczny, ochrona przeciwpożarowa	385	261
2	602	Ceny, opłaty, stawki taryfowe, nie objęte symbolem 611	1	1
1	2	3	4	5
3	603	Utrzymanie i ochrona dróg publicznych i innych dróg ogólnodostępnych, ruch na tych drogach, koleje, lotnictwo cywilne, przewozy, żegluga morska i śródlądowa	35	50
4	604	Działalność gospodarcza, w tym z udziałem podmiotów zagranicznych	20	19
5	605	Ewidencja ludności, dowody tożsamości,	121	104

Lp.	Symbol sprawy	Rodzaj spraw	wpływ w roku	
			2005	2006
		akty stanu cywilnego, imiona i nazwisko, obywatelstwo, paszporty		
6	607	Gospodarka mieniem państwowym i komunalnym, w tym gospodarka nieruchomościami nierolnymi	81	70
7	609	Gospodarka wodna, w tym ochrona wód, budownictwo wodne, melioracje, zaopatrzenie w wodę	18	19
8	611	Podatki i inne świadczenia pieniężne, do których mają zastosowanie przepisy Ordynacji podatkowej, oraz egzekucja tych świadczeń pieniężnych	987	994
9	612	Sprawy geodezji i kartografii	13	14
10	613	Ochrona środowiska i ochrona przyrody	29	29
11	614	Oświata, szkolnictwo wyższe, nauka, działalność badawczorozwojowa i archiwa	25	10
12	615	Sprawy zagospodarowania przestrzennego	282	153
13	616	Rolnictwo i leśnictwo, w tym gospodarowanie nieruchomościami rolnymi i leśnymi, ochrona gruntów rolnych i leśnych, gospodarka łowiecka, rybołówstwo oraz weterynaria, ochrona zwierząt	5	18
14	617	Uprawnienia do wykonywania określonych czynności i zajęć	1	3
15	618	Wywłaszczenie i zwrot nieruchomości	27	33
16	619	Stosunki pracy i stosunki służbowe, sprawy z zakresu inspekcji pracy	45	31
17	620	Ochrona zdrowia, w tym sprawy dotyczące chorób zawodowych, zakładów opieki zdrowotnej, uzdrowisk, zawodu lekarza, pielęgniarstwa, położnictwa, aptekarstwa i nadzoru sanitarnego	62	68
18	621	Sprawy mieszkaniowe, w tym dodatki mieszkaniowe	50	84
19	624	Powszechny obowiązek obrony kraju	13	21
20	626	Ustrój samorządu terytorialnego, w tym referendum gminne	7	10
21	627	Cudzoziemcy, repatrianci, nabycie nieruchomości przez cudzoziemców	1	0
1	2	3	4	5
22	629	Sprawy mienia przejętego z naruszeniem prawa	1	2
23	630	Obrót towarami z zagranicą, należności celne i ochrona przed nadmiernym przywozem towaru na polski obszar celny	337	205
24	631	Wytwarzanie i obrót bronią i materiałami wybuchowymi	3	0

Lp.	Symbol sprawy	Rodzaj spraw	wpływ w roku	
			2005	2006
25	632	Pomoc społeczna	145	189
26	633	Zatrudnienie i sprawy bezrobocia	2	80
27	634	Sprawy kombatantów, świadczenia z tytułu pracy przymusowej	2	28
28	636	Kultura i sztuka, w tym sprawy działalności kultury i twórczości, biblioteki, ochrona zabytków i muzea, sprawy związane z ochroną praw autorskich i pokrewnych	1	0
29	645	Sprawy nieobjęte symbolami podstawowymi 601 - 644 oraz od 646 - 652	2	23
30	647	Sprawy związane z ochroną danych osobowych	2	1
31	648	Sprawy z zakresu informacji publicznej i prawa prasowego	2	7
32	652	Sprawy ubezpieczeń zdrowotnych	0	1
33	653	Środki publiczne nie objęte innymi symbolami	18	50
34	638	Sprawy egzekucji administracyjnej; egzekucja obowiązków o charakterze niepieniężnym	63	32
35	639	Skargi na uchwały organów jednostek samorządowych	111	59
36	640	Skargi organów nadzoru na uchwały organów jednostek samorządowych	1	2
37	641	Rozstrzygnięcia nadzorcze	10	9
38	642	Skargi na akty prawa miejscowego wojewodów i organów administracji niespełnionej oraz na niewykonywanie przez nich czynności nakazanych prawem wnoszone w trybie art. 44 ust. 1 i art. 45 ust. 1 ustawy o adm. rządowej w województwie	11	1
39	644	Środki zapewniające wykonanie orzeczeń Sądu	12	10

Postępowanie sądowe

W 2006 roku załatwiono łącznie 4940 skarg, z czego na rozprawach załatwiono 3690 skarg, w tym 44 skargi na bezczynność organu, a na posiedzeniach niejawnych 1250 skarg, w tym 67 skarg na bezczynność organów. Wśród spraw załatwionych na posiedzeniach niejawnych 24 sprawy rozpoznano w trybie uproszczonym.

Do rozpatrzenia łącznie pozostało 1107 spraw SA i 15 spraw SAB. Dla porównania w roku 2005 pozostało do rozpatrzenia 3445 spraw SA i 39 spraw SAB.

Ruch spraw w poszczególnych Wydziałach ilustruje Tabela 2.

Tabela 2

Ruch spraw

Wydział I

Rodzaj spraw	Pozostało z poprzedniego okresu	Wpłynęło	Załatwiono				Pozostało na okres następny
			Łącznie	w tym			
				na rozprawie	na posiedzeniu niejawnym		
1	2	3	4	5	6	7	8
SA	1 493	1 038	1 952	1 595	357	1	579
SAB	1	6	5	2	3	0	2

Wydział II

Rodzaj spraw	Pozostało z poprzedniego okresu	Wpłynęło	Załatwiono				Pozostało na okres następny
			Łącznie	w tym			
				na rozprawie	na posiedzeniu niejawnym		
1	2	3	4	5	6	7	8
SA	1 504	748	1 871	1 424	447	17	381
SAB	29	62	83	35	48	0	8

Wydział III

Rodzaj spraw	Pozostało z poprzedniego okresu	Wpłynęło	Załatwiono				Pozostało na okres następny
			Łącznie	w tym		na posiedzeniu niejawnym	
				na rozprawie	ogółem		
1	2	3	4	5	6	7	8
SA	448	705	1 006	627	379	6	147
SAB	9	19	23	7	16	0	5

Tabela 3

Załatwienie skarg na akty i inne czynności w latach 2005-2006

Lp.	Rodzaj załatwionej skargi	2005			2006		
		Wpływ	Załatwiono wyrokiem		Wpływ	Załatwiono wyrokiem	
			Ogółem	Uwzględniono		Ogółem	Uwzględniono
1	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności ministrów, centralnych organów administracji rządowej i innych naczelných organów	89	59	13	29	63	14
2	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności samorządowych kolegiów odwoławczych	627	942	259	571	948	367
3	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności terenowych organów administracji rządowej	767	1488	557	602	885	280
4	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności Izb Skarbowych	770	1238	369	722	1259	328
5	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności Inspektorów Urzędów Kontroli Skarbowej	2	0	0	12	1	0

6	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności Izby Celnym	414	225	123	375	163	83
7	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności innych organów - dotyczy także podmiotów nie będących organami administracyjnymi	81	67	27	112	61	23

W porównaniu z rokiem 2005 instytucja postępowania uproszczonego nie była w opisywanym okresie wykorzystywana w większym zakresie.

Tabela 4

Rozpoznanie wniosków o przeprowadzenie postępowania w trybie uproszczonym w latach 2005-2006

Lp.	Wydziały	I		II		III	
		2005	2006	2005	2006	2005	2006
1.	ilość wniosków	34	14	96	15	55	77
2.	ilość spraw zakończonych wyrokiem	7	1	86	17	19	6
3.	ilość spraw skierowanych na rozprawę	6	3	26	4	27	72

W roku 2006r. wpłynęło 5 wniosków o przeprowadzenie postępowania mediacyjnego. W jednej sprawie organ administracji nie wyraził zgody na przeprowadzenie postępowania mediacyjnego. W dwóch przypadkach sędzia sprawozdawca na podstawie art. 122 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi przekazał sprawę do rozpoznania na rozprawie. W jednej sprawie strony nie dokonały ustaleń, co do sposobu załatwienia sprawy. W jednej sprawie odstąpiono od przeprowadzenia postępowania mediacyjnego.

Stan zatrudnienia

W porównaniu z rokiem 2005 stan zatrudnienia uległ zwiększeniu. Wzrosła ilość etatów prawie we wszystkich kategoriach zatrudnienia, co ilustruje zestawienie porównawcze:

Tabela 5

Stan zatrudnienia w latach 2005-2006

Lp.		Stan zatrudnienia na 31.12.2005	Stan zatrudnienia na 31.12.2006
1.	Urzędnicy	60 osób	65 osób
	w tym asystenci sędziego	14 osób	18 osób
2.	Obsługa	9 osób	10 osób
3.	Referendarze	5 osób	5 osób
4.	Sędziowie WSA	13 osób	12 osób
5.	Sędziowie NSA	18 osób	18 osób
6.	Asesorzy	2 osoby	4 osoby

Budynki

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku dysponuje majątkiem, w którego skład wchodzi:

- a/ nieruchomości położone w Gdańsku przy al. Zwycięstwa nr 16/17, stanowiące własność Skarbu Państwa, będąca w trwałym zarządzie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku, tj. działka nr 229 o pow. 2639 m², zabudowana budynkiem biurowym o pow. użytkowej 2098,60 m²; oraz działki nr 228/1 i nr 228/2 o pow 2039 m² zabudowane budynkiem biurowym o pow. użytkowej 1606,90 m²;
- b/ nieruchomość położona w Gdańsku przy al. Zwycięstwa nr 21, stanowiąca własność Skarbu Państwa, będąca w trwałym zarządzie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku, tj, działka nr. 220, o powierzchni 2470m², zabudowana budynkiem biurowym o pow. użytkowej 714 m², (+ garaż 45 m²),

Sprzęt komputerowy

Zadania związane z reformą sądownictwa administracyjnego wymagały kolejnych nakładów umożliwiających utworzenie nowoczesnych stanowisk pracy. Zakupy dokonane w 2006 roku obejmują m.in.:

komputery stacjonarne	42 szt.
drukarki	26 szt.
monitory LCD 17"	30 szt.

zasilacze awaryjne UPS	10 szt.
kserokopiarki	3 szt.

Wydział Informacji Sądowej

Porównanie obciążenia Wydziału Informacji Sądowej w latach 2005-2006
ilustruje poniższe zestawienie:

Lp.		2005	2006
1.	Wnioski o udzielenie informacji	561	704
2.	Udostępnienie akt interesantom	1742	1609
3.	Wnioski o udostępnienie informacji publicznej	41	69
4.	Skargi i wnioski	29	18
5.	Tezy	16	14
6.	Zamówienia biblioteczne	80	105
7.	Praktyki studenckie	10	17
	Praktyki aplikantów radcowskich	0	34
8.	Przygotowywanie orzeczenia do publikacji w czasopiśmie	41	32
9.	Orzeczenia przesyłane w ramach współpracy z innymi sądami	57	76

Szkolenia

- W roku 2006 w seminarium podyplomowym z prawa europejskiego
 - organizowanym przez INP PAN w Warszawie udział biorą:
 - sędzia WSA Mariola Jaroszevska
 - sędzia WSA Dorota Jadwiszczok
 - sędzia WSA Tomasz Kolanowski
 - asesor Bogusław Woźniak
 - organizowanym przez Uniwersytet Jagielloński w Krakowie udział biorą:
 - sędzia WSA Alina Dominika
 - sędzia WSA Elżbieta Kowalik-Grzanka
 - sędzia WSA Felicja Kajut
- W dniach 2–7 kwietnia 2006r. odbyło się szkolenie dla sędziów sądów administracyjnych w Europejskim Trybunale Sprawiedliwości w Luxemburgu.

W szkoleniu udział wzięli: sędziowie NSA Anna Orłowska, Jacek Hyla, Zdzisław Kostka, sędzia WSA Arkadiusz Despot-Mładanowicz oraz asesor Katarzyna Krzysztofowicz.

3. W dniach 26-28 kwietnia 2006r. odbyła się konferencja szkoleniowa dla sędziów i asesorów w Starych Jabłonkach, w której udział wzięło 26 sędziów tut. Sądu.
4. W dniach 10-12 maja 2006r. odbyła się konferencja szkoleniowa w Chlewiskach, w której udział wzięli Sędziowie NSA: Stanisław Nowakowski, Krzysztof Ziółkowski, Marek Gorski, Sławomir Kozik, Zbigniew Romała, Małgorzata Tomaszewska, Elżbieta Rischka, Sędzia WSA Tomasz Kolanowski oraz Asesorzy - Irena Wesołowska i Danuta Oleś.
5. W dniach 10-13 maja 2006r. w Zakopanem odbyło się szkolenie, w którym uczestniczyły: Główna Księgowa Joanna Narloch Z-ca Dyrektora Sądu Magdalena Józwiak-Lewandowska oraz Z-ca Kierownika Oddziału Ogólnego i Osobowego Joanna Lejkowska.
6. W dniach 22-23 czerwca 2006r. Pan Prezes Stanisław Nowakowski uczestniczył w konferencji szkoleniowej organizowanej przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Przysieku k/ Torunia.
7. W dniach 25-30 czerwca 2006r. oraz 9-14 lipca 2007r. w Warszawie odbyło się szkolenie dot. systemów operacyjnych serwerów, w którym uczestniczyli Pan Maciej Dembski i Pan Zbigniew Cegiełka.
8. W dniach 26-28 czerwca 2006r. odbyło się szkolenie dla referendarzy i asystentów w Suchoj k. Koronowa. Wykłady podczas ww. szkolenia prowadził m. in. Pan Prezes Stanisław Nowakowski i Wiceprezes Zdzisław Kostka. Udział w szkoleniu wzięło 15 asystentów i referendarzy tut. Sądu.
9. W dniach 30 sierpnia 2006 do 1 września 2006r. we Władysławowie odbyło się szkolenie, w którym udział wzięli: Dyrektor Sądu Andrzej Kospał Pawłowski i Główna Księgowa Joanna Narloch.
10. W Dniach 11–13 października 2006r. w Białobrzegach odbyło się spotkanie administratorów systemu OSO wojewódzkich sądów administracyjnych, w którym uczestniczył Pan Maciej Dembski.
11. W dniach 26-27 października 2006r. odbyła się w tut. Sądzie narada Prezesów Wojewódzkich Sądów Administracyjnych z udziałem Prezesa NSA, Prezesów Izb NSA oraz Dyrektora Biura Orzecznictwa.
Narada Prezesów została połączona z uroczystością obchodów XXV-lecia sądu administracyjnego w Gdańsku.

12. W dniach 6-8 listopada 2006r. Sędziowie NSA Zbigniew Romała i Elżbieta Rischka wzięli udział w konferencji szkoleniowej w Pułtusk
13. W dniach 5–7 grudnia 2006r. w Warszawie odbyła się konferencja szkoleniowa, w której udział wzięła Pani Diana Trzcińska, a w dniu 7 grudnia 2006r. w konferencji szkoleniowej udział wzięła Pani Karolina Wielgosz-Rogocz.
14. W dniach 8-9 grudnia 2006r. w Kąkolewie odbyło się szkolenie dot. „bezpiecznej jazdy”, w którym udział wzięli: Wojciech Zastawny, Andrzej Kotlarek i Marcin Fasiczka.

Wybrane orzeczenia wydane w WSA w Gdańsku w 2006 roku

1/ Pytania prawne do Trybunału Konstytucyjnego (art. 193 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej)

Postanowieniem z dnia 13 grudnia 2006r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku w sprawie II SA/Gd 374/06 przedstawił Trybunałowi Konstytucyjnemu następujące pytanie prawne:

„Czy art. 2 pkt 5 lit. a w związku z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 22 kwietnia 2005r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych i zaliczce alimentacyjnej (Dz. U. Nr 86, poz. 732 ze zm.) w związku z art. 3 pkt 17 a ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Nr 228, poz. 2255 ze zm.), w zakresie w jakim pozbawia prawa do zaliczki alimentacyjnej osoby, które są wychowywane przez panny, kawalerów, wdowy, wdowców, osoby pozostające w separacji orzeczonej prawomocnym wyrokiem sądu lub osoby rozwiedzione, wychowujące co najmniej jedno dziecko wspólnie z jego rodzicem, jest zgodny z art. 18, art. 32 ust. 1, art. 71 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 27 Konwencji o prawach dziecka przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989r. (Dz. U. Nr 120 z 1991r., poz. 526 ze zm.).

2/ Orzeczenia zakwalifikowane do publikacji na podstawie § 34 Zarządzenia Nr 11 Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 27 listopada 2003r. w sprawie ustalenia zasad biurowości w sądach administracyjnych

W 2006r. Prezes Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku zarządził zakwalifikowanie do publikacji w odpowiednim zbiorze 10 orzeczeń:

a/ 8 z Wydziału II

II SA/Gd 2933/02

Zakaz badania wymagalności i zasadności obowiązku objętego tytułem wykonawczym przez organ egzekucyjny ma istotne znaczenie z uwagi na efektywność egzekucji administracyjnej i zasadę trwałości aktów administracyjnych, które są źródłem egzekwowanych obowiązków. Jednakże organ egzekucyjny nie może pozostać obojętny w sytuacji, gdy ma egzekwować obowiązek nałożony z pogwałceniem praw podstawowych zagwarantowanych w Konstytucji. Musi w takiej sytuacji podjąć wszelkie dostępne mu środki prawne w celu doprowadzenia do weryfikacji zasadności tego obowiązku, przy czym jednocześnie musi pozostać wierny zakazowi wynikającemu z art. 29 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Obowiązek podjęcia takich środków wynika z art. 7 k.p.a., stosowanego w postępowaniu egzekucyjnym w administracji na podstawie art. 18 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, w którym stanowi się m.in., że w toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności i podejmują wszelkie kroki niezbędne do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli.

II SA/Gd 2442/02

„Treść żądania jest elementem stanu faktycznego, który należy w sprawie administracyjnej ustalić. Również organ odwoławczy jest zobowiązany do wyjaśnienia treści żądania, jeżeli okoliczności sprawy wskazują, iż w dotychczasowym postępowaniu dokonano tego wadliwie”.

II SA/Gd 1272/03

„Wobec jednoznacznej treści przepisu art. 6 c ust. 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 775 ze zm.) oraz przepisu § 17 ust. 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 maja 2002r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. Nr 66, poz. 604) uznać należy, że od orzeczenia o umorzeniu postępowania wydanego przez wojewódzki zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności służy odwołanie do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych”.

II SA/Gd 1666/01

„W świetle tego, co wyżej powiedziano przyjąć należy, że w przypadku dokonania przez inwestora samowolnej rozbudowy istniejącego obiektu budowlanego o ściśle określoną część, która połączona została z tym obiektem konstrukcyjnie w taki sposób, że jej rozbiórka naruszałaby bezpieczeństwo istnienia dotychczasowego obiektu budowlanego, to wydanie nakazu rozbiórki należy poprzedzić sporządzeniem projektu tej rozbiórki, który podlegałby zatwierdzeniu w decyzji właściwego organu nadzoru budowlanego. Podstawą prawną takiego rozstrzygnięcia jest zastosowanie przepisu art. 33 ust. 4 pkt 6 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (jedn. tekst Dz. U. z 2003r. nr 207, poz.2016 ze zm.). Projekt rozbiórki winien również spełniać inne wymagania gwarantujące zapewnienie bezpieczeństwa ludzi i mienia podczas jej wykonywania (por. art. 33 ust. 4 Prawa budowlanego)”.

II SA/Gd 436/05

„1. Udostępnienie informacji publicznej w Biuletynie Informacji Publicznej wyłącza obowiązek ponownego jej udostępnienia na wniosek zainteresowanego. (...) Skoro w art. 7 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej, jako jedną z form udostępnienia informacji publicznej określono ogłoszenie jej w Biuletynie Informacji

Publicznej, zaś w art. 10 ust. 1 tej ustawy postanowiono, że na wniosek jest udostępniana informacja publiczna, która nie została udostępniona w Biuletynie Informacji Publicznej, to należy przyjąć, że podmiot zobowiązany do udostępnienia informacji publicznej, nawet wówczas, gdy rozpoznaje wniosek o udostępnienie informacji publicznej w innej formie niż poprzez udostępnienie w Biuletynie Informacji Publicznej, może spełnić swój obowiązek poprzez udostępnienie żądanej informacji w Biuletynie Informacji Publicznej. W takiej sytuacji nie ma zastosowania art. 14 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej, który stanowi, że udostępnienie informacji publicznej na wniosek następuje w sposób i w formie zgodnych z wnioskiem.

2. Wniesienie skargi o ukaranie grzywną w trybie art. 154 § 1 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi nie jest ograniczone terminem liczonym od doręczenia właściwemu organowi wezwania do załatwienia sprawy albo od doręczenia odpowiedzi tego organu na to wezwanie.

II SA/Gd 897/05

„Zgodnie z art. 4 pkt 2 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. nr 80 z 2000 r., poz. 904 ze zm.) nie stanowią przedmiotu prawa autorskiego urzędowe dokumenty, materiały, znaki i symbole. (...) Wyceny sporządzone przez rzeczoznawców majątkowych na potrzeby gospodarowania nieruchomościami jednostek samorządu terytorialnego lub Skarbu Państwa są materiałami urzędowymi w rozumieniu powołanego przepisu.

Przepis art. 3 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej, określający zakres prawa do informacji, należy wyklądać w zgodzie z Konstytucją i w konsekwencji przyjąć, że dostęp do dokumentów innych niż urzędowe jest zagwarantowany w art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej, który mówi o dostępie do informacji publicznej w ogólności.

Dostęp do informacji publicznej jest sam w sobie na tyle istotny dla interesu publicznego, że przetworzenie informacji polegające na usunięciu pewnych danych z dokumentu po to, aby można było go udostępnić, nie może stać na przeszkodzie udostępnieniu informacji.

II SA/Gd 25/04

Art. 85 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym dotyczy również tych spraw wszczętych i niezakończonych decyzją ostateczną przed dniem 11 lipca 2003 r., w których decyzja ostateczna została uchylona przez sąd administracyjny.

Użyte w art. 85 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym pojęcie "przepisy dotychczasowe" obejmuje nie tylko przepisy ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym, ale także ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obowiązującego w chwili wszczęcia postępowania w sprawie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, nawet tego, który utracił moc na podstawie art. 87 ust. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, chyba że w chwili podejmowania decyzji obowiązuje w jego miejsce inny miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Wówczas bowiem należy stosować ten obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego i przepisy ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym.

b/ 3 z wydziału III

III SA/Gd 546/04

„1. Nie znajduje uzasadnienia w przepisach ustawy z dnia 15.11.1956r. o zmianie imion i nazwisk (t.j. Dz. U. z 1963r. nr 59, poz. 328 z późn.zm.) ani w przepisach ustawy

z 7.10.1999r. o języku polskim (Dz. U. nr 90, poz. 999 z późn.zm.) argument o niedopuszczalności zmiany nazwiska na takie, którego pisownia odbiega od polskiej normy ortograficznej w ten sposób, że obejmuje znak nie występujący w polskim alfabecie.

2. Jeżeli wnioskodawca – obywatel polski, a zarazem obywatel Unii Europejskiej (art. 17 Traktatu Ustanawiającego Wspólnotę Europejską), mający stałe miejsce zamieszkania w Niemczech skorzystał z możliwości zmiany imienia i nazwiska, jaką dawało mu prawo niemieckie, to odmowa zmiany imienia i nazwiska, które nosił w Polsce prowadzić mogłaby do niedopuszczalnego w świetle prawa wspólnotowego ograniczenia swobody przemieszczania się, gwarantowanej przez art. 18 Traktatu Ustanawiającego Wspólnotę Europejską. Posługiwanie się bowiem przez tę samą osobę różnymi imionami i nazwiskami w różnych krajach Unii Europejskiej, w których koncentrują się jej sprawy życiowe i zawodowe, utrudniałoby bowiem poważnie zarówno samo podróżowanie, jak i funkcjonowanie takiej osoby w szeroko rozumianym obrocie gospodarczym”.

III SA/Gd 216/05

„Żaden przepis ustawy z dnia 14 grudnia 1994r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (tekst jednolity Dz. U. z 2003r. Nr 58, poz. 514 ze zm.) nie dawał materialnoprawnej podstawy do orzekania – w decyzji w przedmiocie pożyczki z Funduszu Pracy na podjęcie działalności gospodarczej – o dodatkowych elementach, jak np. o kosztach procesu, kosztach egzekucji sądowej czy zastępstwa procesowego, mających wpływ na wysokość pozostałej do spłaty części pożyczki”.

III SA/Gd 172/06

„1. Na koszty rzeczywiście poniesione w związku z nauką żołnierza zawodowego składają się rzeczywiście poniesione koszty oraz taktycznie poniesione koszty.

2. Organem właściwym, a więc kompetentnym i zobowiązanym do ustalenia równowartości kosztów poniesionych na utrzymanie i naukę żołnierza zawodowego jest dowódca jednostki wojskowej, w której żołnierz zawodowy pełni zawodową służbę wojskową”.

I. Problemy proceduralne

0. Konstytucja

W sprawie **I SA/Gd 289/04** Sąd wskazał, że zgodnie z art. 178 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, sędziowie w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości są związani tylko Konstytucją oraz ustawami. Z powyższego przepisu wynika, że skład orzekający w konkretnej sprawie rozważając, czy akt prawny podustawowy, przykładowo rozporządzenie, jest niezgodny z Konstytucją, może w tej sprawie pominąć określoną normę prawną tego rozporządzenia przy podejmowaniu rozstrzygnięcia, gdyż wydaje je wówczas wyłącznie na podstawie przepisów Konstytucji oraz ustawy. Regulacja ta nie pozostawia zatem wątpliwości, iż Sąd, składający się przecież z sędziów, nie jest związany przepisami podustawowymi, które w razie potrzeby może zakwestionować (por. wyrok NSA z 10 stycznia 2006 r., sygn. akt I FSK 402/05, nie publ.). Stąd też w praktyce judykatury sądownoadministracyjnej możliwość odmowy zastosowania, w konkretnym przypadku, podustawowego przepisu z powodu jego sprzeczności z ustawą i Konstytucją jest w pełni aprobowana.

1. Kodeks postępowania administracyjnego

W sprawie I SA/Gd 1194/04 Sąd stanął na stanowisku, że rozpatrzenie zażalenia w trybie art. 37 § 1 k.p.a. nie rozstrzyga indywidualnej sprawy z zakresu administracji publicznej, a złożenie zażalenia jest jedynie warunkiem formalnym wniesienia skargi do sądu administracyjnego na bezczynność organu, a zatem rozstrzygnięcie takie nie może przybrać formy decyzji – brak jest bowiem jakiegokolwiek podstawy materialnoprawnej do działania organu w tej formie przy rozpoznawaniu zażalenia.

W uzasadnieniu wyroku w sprawie I SA/Gd 789/05 Sąd wskazał, że przyjęcie przesyłki adresowanej do strony postępowania przez dorosłego domownika i złożenie podpisu na zwrotnym potwierdzeniu odbioru oznacza podjęcie się przez niego oddania decyzji (pisma) adresatowi. Żaden z przepisów k.p.a. nie nakazuje doręczać adresatowi przebywającemu w jednostce penitencjarnej pism w siedzibie tej jednostki. Na marginesie wskazać jedynie można, że odmiennie tę kwestię regulują m.in. przepisy ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 z późn.zm.) Kodeksu postępowania cywilnego i Kodeksu postępowania karnego.

W sprawie II SA/Gd 597/04 Sąd stwierdził, że środek przewidziany w art. 127 § 3 k.p.a. jest środkiem zaskarżenia. W rozpoznawanej sprawie Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Gdańsku orzekło jako organ pierwszej instancji właściwy do rozpoznania wniosku o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej ostateczną decyzją z dnia 3 grudnia 2002 r. utrzymującą w mocy decyzję Prezydenta Miasta Gdyni z dnia 12 czerwca 2001 r. ustalającą warunki zabudowy i zagospodarowania terenu dla wskazanej w decyzji inwestycji.

Złożony przez stronę wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy został rozpatrzony przez osoby, które rozpatrywały wcześniejszy wniosek o wznowienie postępowania w niniejszej sprawie.

Skutkiem prawnym niewyłączenia pracownika w przypadku występowania okoliczności, których następstwem - zgodnie z art. 24 § 1 pkt 5 k.p.a. powinno być jego wyłączenie od udziału w sprawie, jest wadliwość postępowania, która pociąga za sobą – w przypadku decyzji ostatecznej - sankcję w postaci wznowienia postępowania na podstawie art. 145 par. 1 pkt 3 k.p.a. (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 15 stycznia 2003r., sygn. akt V SA1313/02, nie publ.).

Powyższy pogląd podzielił również Sąd w sprawie II SA/Gd 411/04.

W sprawie II SA/Gd 930/05 Sąd stanął na stanowisku, że wyłączenie stosowania definicji strony postępowania administracyjnego w rozumieniu art. 28 k.p.a. przepisem art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (jedn. tekst Dz. U. z 2006r. Nr 156, poz. 1118) nie odnosi się do żadnego innego postępowania administracyjnego prowadzonego na podstawie Prawa budowlanego, za wyjątkiem postępowania w przedmiocie pozwolenia na budowę.

W sprawie II SA/Gd 411/04 Sąd wskazał, że w postępowaniu z wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, prowadzonym na podstawie art. 127 § 3 k.p.a., wyłączeniu podlega także pracownik organu administracji (lub członek organu kolegialnego) biorący udział w wydaniu decyzji po raz pierwszy.

W sprawie III SA/Gd 363/04 Sąd ustalił, że zaskarżoną decyzję wydało Samorządowe Kolegium Odwoławcze po rozpoznaniu pisma skarżącego, uznanego za jego wniosek o ponowne rozpoznanie sprawy. Skład samorządowego kolegium

odwoławczego orzekającego wskutek złożenia przez skarżącego wniosku o ponowne rozpoznanie sprawy był identyczny ze składem rozpoznającym sprawę po raz pierwszy. Przepis art. 24 § 1 pkt 5 k.p.a. stanowi, że pracownik organu administracji publicznej podlega wyłączeniu od udziału w postępowaniu w sprawie, w której brał udział w niższej instancji w wydaniu zaskarżonej decyzji. Zgodnie natomiast z art. 27 § 1 k.p.a. członek organu kolegiального podlega wyłączeniu w przypadkach określonych w art. 24 § 1 k.p.a.

W postępowaniu z wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, prowadzonym na podstawie art. 127 § 3 k.p.a. wyłączeniu podlega także pracownik organu administracji (lub członek organu kolegiального) biorący udział w wydaniu decyzji po raz pierwszy (por. wyrok NSA z 11 września 2002r. V SA 2535/01 Baza Orzeczeń LEX nr 149513, wyrok NSA z dnia 15 stycznia 2003r. sygn. akt V SA 1313/02, wyrok NSA z dnia 28 lutego 2003r. sygn. akt V SA 2701/03, wyrok NSA z 11 grudnia 2003r. sygn. akt SA/Bd 228/03, M. Jaśkowska, A Wróbel – Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz. Warszawa 2005, s. 222).

Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy na podstawie art.127 § 3 k.p.a. stanowi bowiem zwykły środek zaskarżenia, różniący się od odwołania jedynie brakiem cechy dewolutywności – z reguły (choć nie zawsze) z powodów faktycznych – a mianowicie z powodu braku w strukturze organów administracji organów wyższego stopnia nad organem właściwym do rozpatrzenia sprawy po raz pierwszy.

2. Ordynacja podatkowa

W sprawie I SA/Gd 890/05 Sąd rozważył kwestię działania pełnomocnika przez określony czas mimo formalnego odwołania pełnomocnictwa. Ani z przepisów rozdziału 5 “doręczenia”, ani rozdziału 3 “strona” działu IV Ordynacji podatkowej nie wynika, by pełnomocnik obowiązany był działać nadal. Wprawdzie w § 4 art. 137 Ordynacji podatkowej mowa jest o odwołaniu w sprawach nieuregulowanych w § 1-3a o stosowaniu przepisów prawa cywilnego, to jednakże zwrot ten nie może oznaczać procedury cywilnej, skoro dychotomia prawa cywilnego materialnego i prawa cywilnego proceduralnego nie budzi wątpliwości. Z przepisów zaś art.98-109 Kodeksu cywilnego nie wynika by pełnomocnik działał nadal w postępowaniu podatkowym po odwołaniu pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu wyroku wydanego w sprawie I SA/Gd 504/05 Sąd dokonał oceny prawidłowości postępowania dowodowego. Wyrażono pogląd, że skoro organ odwoławczy dysponował kilkoma wyjaśnieniami o charakterze urzędowym, które odnosząc się do tego samego wyrobu, klasyfikują go w ramach PKWiU w sposób odmienny, a przecież skutkujący w zakresie podatku od towarów i usług w stosunku do podatników wytwarzających ten wyrób w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, należało - mając na uwadze art. 122, 121 i art. 187 § 1 Ordynacji podatkowej - uzupełnić postępowanie dowodowe.

Zakres tego postępowania winien obejmować zwrócenie się do Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego o wydanie opinii w niniejszej sprawie, w zakresie klasyfikacji PKWiU spornego wyrobu, przy zachowaniu dwóch elementów:

1) przy formułowaniu pytania winien być obecny skarżący z prawem czynnego udziału;

2) do pytania należy dołączyć kserokopie wszystkich w tej sprawie wydanych opinii i pism urzędów skarbowych i statystycznych oraz wszelkich komentarzy organów administracji państwowej w zakresie przedmiotu sprawy.

Nie jest, bowiem możliwa akceptacja sytuacji, w której, pomimo że opinie urzędów statystycznych w zakresie klasyfikacji PKWiU nie posiadają mocy decyzji

administracyjnych, wydawane były w sposób różnicujący podatników podatku od towarów i usług, w nieprzewidzianym przez ustawodawcę zakresie, zagrażając tym samym równości podatników wobec prawa.

Problem interpretacji art. 67 § 1 Ordynacji podatkowej był przedmiotem rozważań w sprawie I SA/Gd 114/05. Sąd wskazał, że trudna sytuacja wnioskodawcy została zauważona przez organy podatkowe, co znalazło wyraz, w kilkukrotnym rozłożeniu na raty zaległości podatkowej. Błędny jest jednakże pogląd podatnika, że skoro Naczelnik Urzędu Skarbowego rozłożył zaległość podatkową na raty, to powinien tę zaległość, także umorzyć. Obie instytucje opierają się na takich samych przesłankach, ale pamiętać należy, że wywołują zupełnie inne skutki dla Skarbu Państwa jako wierzyciela. Rozłożenie na raty oznacza, że należne wpływy podatkowe zostaną zrealizowane, ale z opóźnieniem. Umorzenie zaległości podatkowej oznacza bezpowrotną utratę tych wpływów. Dlatego też, chociaż zastosowanie każdej z tych ulg opiera się na tych samych przesłankach, w każdym przypadku organ podatkowy dokonuje odrębnej oceny sytuacji i stosownie do tych ustaleń podejmuje decyzję, przy czym rozstrzygnięcie w sprawie rozłożenia na raty nie determinuje rozstrzygnięcia w przedmiocie umorzenia zaległości podatkowej.

W sprawie I SA/Gd 486/03 Sąd wyraził pogląd, że nie jest czynnie legitymowany do żądania zwrotu nadpłaty podmiot, który uiścił podatek zamiast podatnika. Podmioty uprawnione do wystąpienia z wnioskiem o stwierdzenie nadpłaty, jak również sytuacje, w których mogą go składać określone zostały w art. 75 § 1 i 2 Ordynacji podatkowej. Osoba trzecia może zobowiązać się względem podatnika, że zapłaci za niego zobowiązanie podatkowe.

W sprawie I SA/Gd 790/05 Sąd stwierdził, że zawarty w skardze zarzut nienaliczenia nie znajduje prawnego uzasadnienia. Sąd podziela pogląd wyrażony w wyroku NSA z dnia 8 marca 1996 r. w sprawie SA/Ka 2661/94, iż przepisy prawa podatkowego nie przewidują podstawy prawnej do wypłaty odsetek od odsetek należnych z tytułu spóźnionego zwrotu nadpłaty. Nie jest dopuszczalne posiłkowe stosowanie w tym zakresie przepisów prawa cywilnego z tej przyczyny, że żaden z aktów prawa podatkowego takiej możliwości nie przewiduje.

W wyroku w sprawie I SA/Gd 990/05 Sąd wskazał, że wniosek strony o przyznanie odszkodowania, z powołaniem się na art. 160 K.p.a. - podlegał rozpatrzeniu przez właściwy rzeczowo i miejscowo organ podatkowy w trybie art. 260 i 261 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926 z późn. zm.; w skrócie O.p.).

Począwszy od 1 stycznia 1998 r. zakres odpowiedzialności odszkodowawczej organów podatkowych został określony w art. 260 § 1 i 2 O.p.

Podstawą do żądania odszkodowania do końca 2003 r. mogły być również przepisy art. 60 ust. 1 ustawy z dnia 11 maja 1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym (Dz. U. Nr 74, poz. 368 ze zm.), zgodnie z którymi, gdy Sąd w orzeczeniu uchylił zaskarżoną decyzję, a organ rozpatrując sprawę ponownie umorzył postępowanie lub Sąd stwierdził nieważność aktu albo ustalił przeszkodę prawną uniemożliwiającą stwierdzenie nieważności aktu wówczas stronie, która poniosła szkodę, służyło odszkodowanie od organu, który wydał decyzję. W takiej sytuacji do dnia 31 grudnia 2002 r. do orzekania o odszkodowaniu miały zastosowanie przepisy art. 160 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.), natomiast począwszy od 1 stycznia 2003 r. - przepisy art. 260 i art. 261 Ordynacji podatkowej.

Wskazana przez skarżącego podstawa prawna złożonego wniosku – art. 160 Kodeksu postępowania administracyjnego - nie ma w sprawie zastosowania; art. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004r. o zmianie ustawy kodeks cywilny (...) (Dz. U. Nr 162/04, poz. 1692) uchylono z dniem 1 września 2004r. przepis art. 160 K.p.a.

Z woli ustawodawcy, do odszkodowania stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego (art. 261 § 1 O.p.), Odszkodowanie przysługuje od organu wydającego decyzję, której następnie stwierdzono nieważność lub którą uchylono w wyniku wznowienia postępowania. Wniosek o odszkodowanie wnosi się do tego organu. O odszkodowaniu orzeka organ podatkowy, który uchylił decyzję lub stwierdził jej nieważność albo który wydał decyzję na podstawie art. 245 § 1 pkt 3 lub art. 247 § 2. W przypadku gdy sąd administracyjny stwierdził nieważność decyzji, o odszkodowaniu orzeka organ, który rozstrzygał sprawę w ostatniej instancji; w przypadku odmowy orzeczenia odszkodowania lub orzeczenia o odszkodowaniu w wysokości mniejszej od zgłoszonej w żądaniu w tej sprawie, stronie przysługuje prawo wniesienia powództwa do sądu powszechnego w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji (§ 2– 4 art. 261).

Wskazać również należy, iż roszczenie o odszkodowanie przedawnia się po upływie 3 lat od dnia doręczenia decyzji uchylającej decyzję lub stwierdzającej jej nieważność albo od dnia doręczenia decyzji wydanej na podstawie art. 245 § 1 pkt 3 lub art. 247 § 2 (por.: § 2 art. 261 O.p.).

W sprawie I SA/Gd 525/04 Sąd ustalił, że spór dotyczy ustalenia biegu terminu przedawnienia po przerwaniu wskutek wszczęcia postępowania egzekucyjnego. Ustawa Ordynacja podatkowa nie zawiera przepisów intertemporalnych odnoszących się do przedawnienia zobowiązań podatkowych.

Do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w rozpoznawanej sprawie doszło w roku 1998, a więc po wejściu w życie przepisów ustawy Ordynacja podatkowa. Skutki prawne wszczęcia postępowania egzekucyjnego, wobec braku przepisów intertemporalnym muszą być zatem oceniane na podstawie przepisów ustawy obowiązującej w czasie dokonania czynności, tj. ustawy Ordynacja podatkowa. Wszczęcie postępowania egzekucyjnego, skutkujące przerwaniem biegu terminu przedawnienia zobowiązania w podatku od towarów i usług miało bowiem miejsce pod rządami przepisów art. 70 ustawy Ordynacja podatkowa.

W sprawie I SA/Gd 452/04 Sąd stanął na stanowisku, że w stanie prawnym obowiązującym od dnia 1 stycznia 2003 r., materialnoprawną podstawę postanowienia o przedłużeniu terminu zwrotu podatku stanowił art. 21 ust. 6 ustawy z dnia 8 stycznia 1993 r. o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 11, poz. 50 ze zm.), natomiast przepis art. 274 b ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926 ze zm.) stanowił jego podstawę proceduralną. Na postanowienie takie przysługuje zażalenie, co wynika wprost art. 274 b § 2 Ordynacji podatkowej.

W sprawie I SA/Gd 281/04 Sąd wskazał, że z art. 108 § 2 w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2002 r. Ordynacji podatkowej wynika, że decyzja o odpowiedzialności osoby trzeciej nie może być wydana przed upływem 14 dni od doręczenia decyzji określonej w pkt 1 przepisu, bądź przed dniem doręczenia pierwotnemu dłużnikowi decyzji, o której mowa w pkt 2 przepisu.

Przepis ten wyraźnie więc wskazuje na niemożność wydania decyzji wobec osoby trzeciej, a nie - jak wskazuje pełnomocnik strony – niemożność wszczęcia postępowania z tego tytułu.

Można domniemywać, że pełnomocnik strony formułując taki zarzut skargi miał na myśli art. 108 Ordynacji podatkowej w brzmieniu obowiązującym po dniu 1 stycznia

2003 r. W ocenie Sądu - na co zwrócono uwagę na wstępie rozważań - z mocy art. 21 ustawy z dnia 12 września 2002 r. (Dz. U. Nr 169 poz. 1387) w sprawie znajduje zastosowanie art. 108 o treści sprzed 1 stycznia 2003 r.

W sprawie I SA/Gd 974/05 skarżący domagał się wznowienia postępowania w przedmiocie określenia wysokości zobowiązania spółki, której był członkiem zarządu, z tytułu podatku od towarów i usług. Stroną tego postępowania była wyłącznie spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, która w tym postępowaniu działała przez swoje organy. Odpowiedzialność skarżącego powstałaby dopiero z chwilą wydania na podstawie art. 116 § 1 ordynacji podatkowej odrębnej decyzji, o charakterze konstytutywnym. Dopiero z tym momentem stałby się stroną postępowania, jako osoba trzecia, odpowiadająca za zaległości podatkowe spółki, przy czym kwestionować mógłby on jedynie ustalenia poczynione w postępowaniu toczącym się w oparciu o art. 116 § 1 Ordynacji podatkowej i dotyczącym jego własnej odpowiedzialności prawnej. Tym samym, w ocenie Sądu, skarżący nie ma własnego interesu prawnego w postępowaniu podatkowym, którego przedmiotem jest określenie wysokości zobowiązania podatkowego spółki. Nie jest on podmiotem zobowiązania podatkowego, nie może więc kwestionować prawidłowości i wysokości zaległości podatkowej. Brak bezpośredniego wpływu sprawy na sferę prawną osoby nie pozwala na uznanie jej za stronę.

W sprawie I SA/Gd 550/04 w ocenie Sądu inspektor również prowadziła czynności kontrolne będąc do tego upoważniona przez Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej. Upoważnienie z dnia 21 lipca 2003 r. było wydane na okres do 29 sierpnia 2003 r., a następnie zostało na wniosek inspektora z 24 września 2003 r. przedłużone (z przyczyn związanych z nowelizacją obowiązujących przepisów, wprowadzonych ustawą z dnia 27 czerwca 2003 r. - o utworzeniu Wojewódzkich Kolegiów Skarbowych oraz o zmianie niektórych ustaw regulujących zadania i kompetencje organów oraz organizację jednostek organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych - Dz. U. Nr 137, poz. 1302) do dnia 30 października 2003 r. Zdaniem Sądu nie było potrzeby wydawania nowego upoważnienia do przeprowadzenia dalszych czynności kontrolnych po dniu 29 sierpnia 2003 r., albowiem byłby to zbędny formalizm, w sytuacji gdy czynności kontrolne miał prowadzić ten sam inspektor, dotyczyły one tego samego podmiotu kontrolowanego i tego samego przedmiotu – PIT -36 za 2002 rok a więc tego samego postępowania kontrolnego wszczętego 21 lipca 2003 r. i nie zakończonego.

Fakt więc przedłużenia upoważnienia do czynności kontrolnych po upływie terminu w nim wskazanego, nie stanowi uchybienia skutkującego wzruszeniem zaskarżonej decyzji.

W sprawie I SA/Gd 146/06 w ocenie Sądu należy stwierdzić, iż członek zarządu spółki już poprzez samo złożenie wniosku o restrukturyzację zobowiązań podatkowych podmiotu gospodarczego (zwłaszcza w sytuacji, gdy wniosek ten został uwzględniony), wykazuje zaistnienie przesłanki z art. 116 § 1 pkt 1a ordynacji podatkowej. Wszczęto bowiem z całą pewnością postępowanie zapobiegające upadłości, jakim jest m.in. postępowanie restrukturyzacyjne oparte na przepisach ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców (Dz.U. Nr 155, poz. 1287 z późn.zm.). Zastosowane w § 1 pkt 1 a artykułu 116 ordynacji podatkowej określenie „postępowanie zapobiegające ogłoszeniu upadłości” nie może bowiem oznaczać tylko i wyłącznie wszczęcia postępowania układowego sensu stricto, lecz każdego postępowania, którego celem jest zapobieżenie upadłości. Gdyby ustawodawca zakładał wąską interpretację tego zapisu ująłby to wprost,

a nie wskazywał na postępowanie układowe jako przykład - w nawiasie. Określenie „postępowanie zapobiegające ogłoszeniu upadłości” należy rozumieć i interpretować sensu largo i dotyczyć może ono każdego prawem unormowanego postępowania „naprawczego” w stosunku do przedsiębiorcy.

W sprawie I SA/Gd 721/06 Sąd sprecyzował następujące stanowisko:

1) niepełne, a więc wadliwe ustalenie stanu faktycznego nie może służyć prawidłowej jego subsumcji do odpowiednich norm prawa materialnego. Dopiero gdy stan faktyczny ustalony zostanie z zachowaniem dyrektyw płynących z art. 122, 187 § 1 i art. 191 Ordynacji podatkowej, będzie można ocenić, w jaki sposób skonfrontowano stan faktyczny z normami prawa materialnego, a więc czy dokonano prawidłowej, czy też błędnej ich wykładni;

2) pisma procesowe strony nie stanowią nienazwanego środka dowodowego w postępowaniu podatkowym w rozumieniu Ordynacji podatkowej; nie będąc dokumentem stanowią jedynie źródło informacji o stanowisku podatnika w danej sprawie; do nazwanych środków dowodowych w postępowaniu podatkowym (w którym przyjęto otwarty system dowodów) należą: księgi podatkowe, deklaracje złożone przez podatnika, zeznania świadków, dowód z przesłuchania stron umowy wywierającej oznaczone przez podatnika skutki prawne w prawie podatkowym, opinie biegłych, materiały i informacje zebrane w toku oględzin, informacje podatkowe oraz inne dokumenty zebrane w toku czynności sprawdzających lub kontroli podatkowej, materiały zebrane w toku postępowania karnego, o przestępstwa skarbowe lub wykroczenia skarbowe, przy zachowaniu zasady równej mocy dowodowej środków dowodowych (por. art. 180 i 181 O. p.);

3) organ podatkowy może określonym dowodom odmówić wiary, ale dopiero po wszechstronnym ich rozpatrzeniu, wyjaśniając przyczyny takiej oceny, przy czym nie rozpatruje się dowodów każdego z osobna lecz we wzajemnej łączności z ustalonym i prezentowanym przez obie strony postępowania stanem faktycznym;

4) zasady ogólne postępowania podatkowego są integralną częścią przepisów regulujących procedurę podatkową i są dla organu podatkowego wiążące na równi z innymi przepisami tej procedury, przy czym art. 122 O. p. jest nie tylko zasadą dotyczącą sposobu prowadzenia postępowania, lecz również wskazówką interpretacyjną prawa materialnego.

W sprawie I SA/Gd 898/05 przedmiotem skargi są postanowienia organów podatkowych w przedmiocie odmowy uzupełnienia decyzji. Zgodnie z art. 213 § 1 Ordynacji podatkowej uzupełnienie dotyczyć może dwóch składników decyzji odmiennych od siebie, co do treści i znaczenia w załatwieniu sprawy, tj. rozstrzygnięcia i pouczenia.

Odnosząc powyższe do treści uzasadnień wydanych przez organy podatkowe w niniejszej sprawie argumentacja strony i organów nie dotyczyła ewentualnych nieprawidłowości w przedmiocie uzupełnienia decyzji. Była ona związana z kwestią uprawnienia strony do otrzymania oprocentowania zwrotu opłaty skarbowej.

Organ podatkowy chcąc wyrazić swoje stanowisko o niezasadności oprocentowania zwrotu opłaty skarbowej powinien uzupełnić decyzję w trybie art. 213 Ordynacji podatkowej, poprzez rozstrzygnięcie o odmowie oprocentowania zwrotu opłaty skarbowej. Umożliwiłoby to stronie złożenie odwołania i merytoryczny spór przed organem drugiej instancji. Zdaniem Sądu rozpoznającego niniejszą sprawę nie jest dopuszczalne w sprawie uzupełnienia decyzji rozpatrywanie zarzutów merytorycznych dotyczących decyzji uzupełnianej, lecz wyłącznie argumentów, które mieszczą się w zakresie wyznaczonym przez art. 213 Ordynacji podatkowej.

W sprawie I SA/Gd 575/03 Sąd wskazał, że zgodnie z art. 115 § 3 Ordynacji podatkowej po rozwiązaniu spółki cywilnej nie stosuje się określonej w art. 108 § 2 O.p. zasady, według której o odpowiedzialności osoby trzeciej można orzec dopiero po doręczeniu podatnikowi (spółce cywilnej) decyzji orzekającej o wysokości jego należności podatkowej. Oznacza to, że decyzja, o ile nie została doręczona spółce przed jej rozwiązaniem, nigdy nie będzie wobec niej wydana i doręczona. Z unormowaniem art. 115 § 3 O.p. koresponduje § 4 tegoż art. 115, w którym postanowiono, że orzeczenie o odpowiedzialności współników za zaległości podatkowe spółki z tytułu zobowiązań podatkowych powstałych z mocy prawa (na podstawie art. 21 § 1 pkt 1), nie wymaga uprzedniego wydania decyzji określającej wysokość zaległości podatkowych spółki.

Z omawianych przepisów jednoznacznie wynika, iż określenie zobowiązania podatkowego w podatku od towarów i usług ciężącego na rozwiązanej spółce cywilnej może nastąpić tylko w ramach decyzji wydanej przeciwko byłym współnikom spółki w trybie art. 115 Ordynacji podatkowej., orzekającej o odpowiedzialności współników spółki za jej zobowiązania.

3. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi

Sąd rozpoznający sprawę I SA/Gd 31/04 miał na względzie przepis art. 134 § 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 roku – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270). Zgodnie z tym przepisem Sąd nie może wydać orzeczenia na niekorzyść skarżącego, chyba że stwierdzi naruszenie prawa skutkujące stwierdzeniem nieważności zaskarżonego aktu lub czynności. Ustalenie, czy przyjęte w wyroku rozstrzygnięcie nie narusza zakazu *reformationis in peius* w postępowaniu sądownoadministracyjnym wymaga wnikliwego rozważenia w każdej sprawie. Stosowanie się do tej zasady jest jedną z fundamentalnych zasad prawa procesowego w demokratycznym państwie prawa (por. wyrok SN z dnia 24 czerwca 1993r. III ARN 33/93, PiP 1994, nr 9, poz. 111, z glosą M. Wierzbowskiego). Sąd w składzie rozpoznającym niniejszy spór, wyraża pogląd, że w sytuacji, gdy sprawa była już przedmiotem rozstrzygnięcia przez sąd administracyjny, który uchylił decyzję organu podatkowego, nie może przy ponownym jej rozpatrywaniu wydać rozstrzygnięcia, które byłoby mniej korzystne dla strony postępowania. Skoro Naczelny Sąd Administracyjny uchylił decyzję Izby Skarbowej z dnia 23 marca 2001r. obejmującą swoim zakresem rozliczenie podatku od towarów i usług za iesiące od stycznia do września 1997r., to obecnie Wojewódzki Sąd Administracyjny stosując się do zakazu *reformationis in peius* wyrażonego w art. 134 § 2 ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, nie może wydać wyroku, który kształtowałby sytuację prawną strony gorzej w stosunku do tej, która wynikała z powołanej powyżej decyzji z dnia 23 marca 2001r. Zastosowanie się Sądu do treści art. 134 § 2 ustawy o ppsa, powoduje, że zaskarżona decyzja podlega wyeliminowaniu z obrotu prawnego.

W sprawie II SA/Gd 466/06 Sąd wyraził pogląd, że przepis art. 65 § 1 i skutek wynikający z art. 65 § 2 kodeksu postępowania administracyjnego nie mogą mieć w niniejszej sprawie zastosowania, gdyż dotyczą wyłącznie postępowania administracyjnego. To postępowanie uległo natomiast zakończeniu, a w odniesieniu do sposobu składania skargi zastosowanie musi mieć procedura sądowa uregulowana w ustawie Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Przepisy wskazanej ustawy nie odsyłają do przepisów kodeksu postępowania administracyjnego i odrębnie w art. 53 § 1 i 54 § 1 regulują kwestie związane z wnoszeniem skargi. Ochrona strony przyjęta w art. 65 § 2 K.p.a. jest ograniczona wyłącznie do drogi postępowania administracyjnego.

Skarga wniesiona w sprawie II SAB/Gd 64/05 dotyczy beczynności organu administracji będącego jednocześnie wierzycielem w postępowaniu egzekucyjnym.

Art. 6 § 1 a ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2002r. Nr 110, poz. 968), przewiduje skargę na beczynność wierzyciela. Skarga ta służy podmiotowi, którego interes prawny lub faktyczny został naruszony w wyniku niewykonywania przez zobowiązanego obowiązku. Postanowienie w sprawie skargi wydaje organ wyższego stopnia. Na postanowienie oddalające skargę przysługuje zażalenie. Z powyższego wynika, iż w pierwszej kolejności przed wniesieniem skargi na beczynność wierzyciela do sądu powinna zostać wniesiona skarga do organu wyższego stopnia, którym w tym przypadku jest Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego. Organ ten rozstrzyga o skardze w drodze postanowienia, na które w dalszej kolejności służy zażalenie. Zgodnie z przywołanymi wyżej przepisami art. 3 § 2 pkt 3 i 8 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi sąd administracyjny jest właściwy jedynie w sprawach skarg na postanowienia organów wyższego stopnia oddalające skargi opisane w art. 6 § 1 a cytowanej ustawy egzekucyjnej, ewentualnie na beczynność organów wyższego stopnia w tej materii. Bezpornym jest, iż skarżące nie wniosły skargi na beczynność wierzyciela do organu wyższego stopnia i nie wyczerpały wskazanych w ustawie środków zaskarżenia. Skarga do sądu administracyjnego na beczynność organu egzekucyjnego pierwszej instancji, polegająca na niepodejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych bez wyczerpania trybu wskazanego w art. 6 § 1 a ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji jest w świetle art. 52 § 1 i 2 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi – niedopuszczalna.

W sprawie II SAB/Gd 37/06 Sąd wskazał, że wobec nieuwzględnienia skargi przez organ w trybie art. 54 § 3 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi brak jest podstaw do zasądzenia od organu na rzecz skarżącej kosztów postępowania na podstawie art. 201 § 1 tej ustawy. Niemniej jednak podstawę taką stanowi przepis art. 200 w związku z art. 166 ww. ustawy. W dacie bowiem wniesienia skargi organ pozostawał w beczynności. Dopiero wniesienie skargi do sądu zainicjowało podjęcie przez organ odwoławczy czynności zmierzających do załatwienia sprawy. Zdaniem Sądu stronie skarżącej przysługuje od organu zwrot kosztów postępowania również wówczas, gdy skarga na beczynność organu była zasadna w chwili jej wniesienia, a sprawa została umorzona postanowieniem z powodu ustania stanu beczynności po jej wniesieniu.

4. Ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji

W sprawie I SA/Gd 54/06 uznano zasadność zarzutu, że wydanie postanowienia przez Dyrektora Izby Celnej w Gdyni, jako wierzyciela, w sytuacji, gdy jest on jednocześnie organem egzekucyjnym, stanowi naruszenie art. 34 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r. Nr 110, poz. 968 z późn. zm.).

Obowiązująca w postępowaniu egzekucyjnym zasada działania wnikliwie i szybko, przy zastosowaniu najprostszych środków prowadzących do jej załatwienia (art. 12 k.p.a. w zw. z art. 18 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji), przy uwzględnieniu postulatu racjonalnego ustawodawcy, musi prowadzić do wniosku o niedopuszczalności wydawania przez ten sam organ odrębnych postanowień w zakresie zgłoszonych zarzutów w trybie art. 34 § 1 i 34 § 4 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Trudno uznać za celowe zwracanie się organu egzekucyjnego do samego siebie o zajęcie stanowiska w sprawie zgłoszonych zarzutów, skoro ich rozpoznanie i wydanie w tym przedmiocie postanowienia należy do kompetencji organu egzekucyjnego będącego wierzycielem.

Problematyki postępowania egzekucyjnego dotyczy wyrok w sprawie I SA/Gd 952/05. Moment wszczęcia egzekucji określa art. 26 § 5 ustawy z dnia 17 czerwca 1966r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji i jest nim doręczenie tytułu wykonawczego. Wprawdzie omawiane wyżej zapisy znalazły się w ustawie już po ukończeniu postępowania egzekucyjnego, jednak nie można racjonalnie wywodzić, że nowelizacja ustawy w 2001 r. miała charakter normatywny.

WSA w Gdańsku nie podziela poglądu zawartego w wyroku z dnia 14 stycznia 2005 r. sygn. akt FSK 1218/04 (POP 2005/4/8) Naczelny Sąd Administracyjny uznał, że doręczenie odpisu tytułu wykonawczego, jeżeli doręczając go organ egzekucyjny lub egzekutor nie przystąpił do czynności egzekucyjnych, nie jest pierwszą czynnością egzekucyjną, o której podatnik został powiadomiony i zgodnie z treścią art. 70 § 3 Ordynacji podatkowej nie przerywa biegu przedawnienia zobowiązania podatkowego.

W art. 1 a pkt 2 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji została zawarta legalna definicja czynności egzekucyjnych. Są nimi wszelkie podejmowane przez organ egzekucyjny działania zmierzające do zastosowania lub zrealizowania środka egzekucyjnego. Niewątpliwie doręczenie odpisu tytułu wykonawczego jest czynnością obligatoryjną, która powinna być dokonana najpóźniej w chwili przystąpienia przez organ egzekucyjny do zastosowania środków przymusu, a zatem jest czynnością zmierzającą do zastosowania środka egzekucyjnego.

W orzecznictwie i poglądach doktryny zdecydowanie przeważa pogląd, że doręczenie tytułu wykonawczego jest czynnością egzekucyjną w rozumieniu art. 70 § 3 Ordynacji podatkowej

W uzasadnieniu wyroku w sprawie I SA/Gd 279/05 Sąd na podstawie art. 64c § 1 i § 7 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji stwierdził, iż nie ma reguły, że koszty egzekucyjne ustalane są w formie postanowienia. Wydanie postanowienia uzależnione jest od złożenia stosownego żądania przez zobowiązanego lub wierzyciela. Organ egzekucyjny ma obowiązek wydać postanowienie w sprawie kosztów egzekucyjnych jedynie w przypadku, gdy koszty te obciążają wierzyciela.

W sprawie I SA/Gd 637/05 w zakresie zarzutu wskazującego na niedopuszczalność egzekucji z uwagi na wystawiony uprzednio wobec skarżącego mandat karny, Sąd odwołując się do treści art. 16 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji podzielił stanowisko organów Inspekcji Pracy, że nałożenie grzywny w celu przymuszenia do wykonania określonych obowiązków niepieniężnych, w przypadku kiedy uprzednio w związku z faktem nie wykonania tychże obowiązków wystawiony został mandat, jest dopuszczalne. Podkreślenia wymaga, że wbrew twierdzeniom skarżącego zbieg zastosowania środków karnych i środków egzekucyjnych nie powoduje naruszenia zasady *ne bis in idem*. Zasada ta, wyrażająca się w zakazie karania osoby więcej niż jeden raz za ten sam czyn nie znajduje w ogóle zastosowania w omawianym przypadku tj. w przypadku gdzie niewykonanie obowiązku podlegającego egzekucji administracyjnej jest jednocześnie zagrożone sankcjami typu karnego, gdyż tak jak nałożenie mandatu niewątpliwie jest karą, tak nałożenie środka egzekucyjnego nigdy nie ma na celu ukarania zobowiązanego. Jak zasadnie wskazano w zaskarżonych rozstrzygnięciach, należy mieć na uwadze, że środki karne i środki egzekucyjne spełniają odmienne funkcje. Możliwość jednoczesnego stosowania obu typu sankcji wynika więc z odmienności celów, jakim one służą - sankcje karne polegają

bowiem na nałożeniu dolegliwości w celu ukarania sprawcy czynu niedozwolonego, natomiast sankcje egzekucyjne polegają na nałożeniu dolegliwości w celu wyegzekwowania obowiązków ciążących na zobowiązanym.

II. Sprawy z zakresu zobowiązań podatkowych

1. Ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych

W uzasadnieniu wyroku w sprawie I SA/Gd 264/04 Sąd rozważał relację pomiędzy art. 210 a art. 173 § 2 Kodeksu spółek handlowych. Wskazano, że w przypadku, gdy wszystkie udziały spółki przysługują jednemu wspólnikowi albo jednemu wspólnikowi i spółce, i wspólnik ten jest jedynym członkiem zarządu, czynność prawna między tym wspólnikiem a reprezentowaną przez niego spółką wymaga formy aktu notarialnego. W rozpoznawanej sprawie umowa o pracę została zawarta bez zachowania formy aktu notarialnego. Bez znaczenia dla rozpoznawanej sprawy jest okoliczność, iż pełnomocnik spółki został ustanowiony z zachowaniem formy notarialnej. Była to bowiem inna czynność i nie może ona konwalidować wad czynności prawnej, która wbrew wyraźnym postanowieniom art. 173 §2 kodeksu spółek handlowych nie została zdziałana w formie aktu notarialnego.

W ocenie Sądu zmiana przepisów Kodeksu spółek handlowych wprowadzona ustawą z dnia 12 grudnia 2003 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 229, poz. 2276) nie miała takiego oto skutku, że przed jej wejściem w życie w przypadku wspólnika, o którym mowa w art. 173 § 1 Kodeksu spółek handlowych, nie było konieczne zachowanie formy aktu notarialnego w przypadku dokonania czynności prawnej pomiędzy tym wspólnikiem a reprezentowaną przez niego spółką. Obowiązek ten, bowiem w stanie prawnym obowiązującym przed tą nowelizacją jednoznacznie wyтекаł z treści art. 173 § 2 Kodeksu spółek handlowych.

W sprawie I SA/Gd 31/05 Sąd zgadzając się z tezą, że zmiana właściwości naczelnika urzędu skarbowego dla podatników, o których mowa w art. 5 ust. 9b pkt 7 lit.a ustawy o urzędach i izbach skarbowych, to jest dla podatników, którzy w ostatnim roku podatkowym (2003) osiągnęli przychód netto w rozumieniu przepisów o rachunkowości, ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług o równowartości co najmniej 5 milionów euro według kursu średniego ogłaszanego przez NBP na koniec roku podatkowego nastąpiła 1 stycznia 2005 r., stwierdził że data ta wynika z zapisu art. 5a ust. 1 pkt 2 powołanej ustawy określającego datę zmiany właściwości jako 1 stycznia drugiego roku następującego po roku, w którym nastąpiło przekroczenie kwoty. Inny natomiast jest zapis dotyczący podatników będących w prawnej sytuacji skarżącej, to znaczy których jedynym udziałowcem pełniącym funkcję prezesa jednoosobowego zarządu jest nierezydent w rozumieniu przepisów prawa dewizowego. Zgodnie z art. 5 a ust. 1 pkt 1 zmiana właściwości naczelnika urzędu skarbowego dotycząca wymienionych w nim podatników nastąpiła z dniem 1 stycznia roku następującego po roku, w którym nastąpiło włączenie do danej kategorii podatników. Skoro zatem strona skarżąca powołując wskazany wyrok, nie kwestionuje, że w odniesieniu do podatników określonych w art. 5 ust. 9b pkt 7 lit.a ustawy datą zgodną z ustawą jest 1 stycznia 2005 r., zasadne jest wskazanie, że w odniesieniu do podatników wymienionych w art. 5a ust. 1 pkt 1 datą istotną jest wyznaczana jako krótsza o rok, zatem 1 stycznia 2004 r. Ratio legis przepisu art. 5a nie budzi wątpliwości, albowiem przesłanki zmiany właściwości określone w art. 5 ust.9b pkt 7 lit.a są zależne od kursu średniego ogłaszanego na koniec roku podatkowego, zaś inne przesłanki definiujące

podatników zgodnie z przepisami wskazanymi w art. 5a ust. 1 pkt 1 ustawy nie podlegają wyliczeniom i zmianom niezależnym od podatnika. Niezależnie od daty wejścia w życie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 września 2003 r. normującego wzór zawiadomienia o zmianie właściwości organu należy stwierdzić, że strona skarżąca w dniu 1 stycznia 2004 r. – dacie wejścia w życie art. 5 ust. 9a i 9b oraz art. 7 ustawy o urzędach skarbowych spełniała ustawowe kryterium uznania za podatnika „dużego” na mocy art. 5 ust. 9b lit. 7c ustawy.

W sprawie sygn. akt I SA/Gd 266/03 spór pomiędzy stronami sprowadzał się do rozstrzygnięcia, czy Urząd Skarbowy w Starogardzie Gdańskim był uprawniony (właściwy rzeczowo) do wydania decyzji w zakresie wysokości wpłat z zysku przez stronę skarżącą.

Stosownie do art. 2 ust.1 ustawy z dnia 1 grudnia 1995 roku o wpłatach z zysku przez jednoosobowe Skarbu Państwa (Dz.U.1995, Nr 154, poz. 792) spółki te oraz spółki, w których wszystkie akcje są własnością Skarbu Państwa są obowiązane do dokonywania wpłat z zysku po opodatkowaniu podatkiem dochodowym, na rzecz budżetu państwa.

Z treści art.2 ust.6 ustawy w wpłatach z zysku wynika zatem uprawnienie właściwego rzeczowo urzędu skarbowego do ingerowania w sprawy nią uregulowane poprzez wykorzystanie przepisów Ordynacji podatkowej dotyczących zobowiązań podatkowych.

Skoro podstawą ustalenia wielkości wpłaty jest zysk po opodatkowaniu podatkiem dochodowym oznacza to, że Urząd Skarbowy, chcąc zrealizować nałożone na niego ustawowo obowiązki kontrolne w tym zakresie, ma w pełni kompetencje do kontroli prawidłowości określenia tej podstawy przez spółkę, a w razie stwierdzenia nieprawidłowości – określenia tej podstawy w prawidłowej wysokości. Dla tych celów może też określać w odmiennej od wynikającej z bilansu i sprawozdania finansowego wielkości - kwotę zysku bilansowego kontrolowanej jednostki. Wbrew twierdzeniom skargi nie przeciwstawiają się tym kompetencjom przepisy ustawy o rachunkowości oraz ustawy o biegłych rewidentach i ich samorządzie.

W sprawie I SA/Gd 597/06 uwzględniając wykładnię językową i logiczną art. 16 ust.1 pkt. 38 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych Sąd stwierdził, że nie są kosztem uzyskania przychodu wydatki związane z dokonywaniem jednostronnych świadczeń na rzecz udziałowców niebędących pracownikami w rozumieniu odrębnych przepisów.

A *contrario* należy przyjąć, że kosztem uzyskania przychodów są te wydatki, ponoszone na rzecz udziałowców, członków zarządu niebędących pracownikami spółki, które wynikają ze świadczeń dwustronnych i które mają związek z uzyskaniem przychodów.

Zatem na pewno kosztem uzyskania przychodów są wydatki ponoszone przez spółkę jako ekwiwalent świadczeń takiego udziałowca - członka zarządu na rzecz spółki, np. z tytułu umów zlecenia czy o dzieło czy jak w tej sprawie – umowy o zarządzanie, o ile umowy tego rodzaju związane są z jego czynnościami, które mogą mieć wpływ na przychody spółki.

Skoro umowa o zarządzanie zawarta została bez uchybień prawu obowiązującemu na dzień jej zawarcia, to wypłata wynagrodzenia (zarówno w części stałej jak i tzw. ruchomej) wynikającego z tej umowy na rzecz udziałowca będącego jednocześnie członkiem zarządu stanowi wydatek zaliczany do kosztów uzyskania przychodu.

2. Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych

W sprawie I SA/Gd 661/05 Sąd wskazał, że za dzień przekazania środka trwałego do używania należy rozumieć dzień zainstalowania wyświetlacza tekstu na zewnątrz budynku. Prawidłowo wywiódł Dyrektor Izby Skarbowej, iż pomimo różnych dat zakupu wyświetlacza tekstu jak i jego montażu niewątpliwie jest, że całość wydatków poczynionych w tym przedmiocie stanowi jedną inwestycję, albowiem dopiero z chwilą zamontowania urządzenie to było zdadne do użytku i mogło spełniać funkcję, dla której zostało zakupione. Tym samym dopiero z chwilą montażu wyświetlacza tekstu mógł być faktycznie wykorzystany do prowadzenia działalności gospodarczej hotelarskiej i w konsekwencji mógł być uznany za środek trwały.

W uzasadnieniu wyroku w sprawie I SA/Gd 670/05 Sąd wskazał, że odczytywanie norm prawa podatkowego, w szczególności z przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, musi opierać się na wykładni językowej. Od adresata tych przepisów – osoby fizycznej, nie mającej z reguły profesjonalnego przygotowania prawniczego – nie można wymagać, aby kształtując swoją sytuację prawną – podatkową opierał się na pozajęzykowych dyrektywach interpretacyjnych.

W niniejszym przypadku podatnik podejmując ważką decyzję życiową o udziale w misji ONZ musi mieć pewność, jakie podatkowe przywileje niesie to dla niego. O tym informować musi tekst przepisu, albowiem w nim ustawodawca komunikuje się z podatnikiem. Pozajęzykowe dyrektywy interpretacyjne mogą być stosowane w sytuacji, gdy wykładnia językowa nie pozwala na jednoznaczne odczytanie normy lub prowadzi do efektu sprzecznego z obowiązującym porządkiem prawnym. Jeżeli zatem przepis art. 21 ust. 1 pkt 83 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych w brzmieniu obowiązującym w roku 2002 zwalniał od podatku dochodowego należności pieniężne wypłacone policjantom pełniącym służbę poza granicami państwa, to obejmował on wszelkie należności wypłacane tym policjantom, także uposażenie jako należność wypłacaną z tytułu zajmowania stanowiska służbowego w kraju.

Za ścisłą wykładnią art. 21 ust. 1 pkt 83 powołanej wyżej ustawy przemawia także fakt, że ustawodawca dopiero z dniem 1 stycznia 2003 roku dokonał jego zmiany, uzupełniając przepis tego artykułu o dodane po średniku zdanie, że zwolnienie nie ma zastosowania do wynagrodzeń za pracę oraz uposażeń i innych należności pieniężnych przysługujących z tytułu pełnienia służby na ostatnio zajmowanym w kraju stanowisku służbowym.

W wyroku w sprawie I SA/Gd 188/05 Sąd powołując art. 22 j ust. 1 pkt 3 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych w brzmieniu obowiązującym w 2002 r. stwierdził, że wprawdzie przepis ten nie wyszczególnia wprost jako środków trwałych, których okres amortyzacji dla zastosowania indywidualnych stawek amortyzacyjnych nie może być krótszy niż 10 lat lokali użytkowych, to dokonując jego wykładni stwierdzić należy, iż pojęcie lokalu mieści się w kategorii „budynki” wymienionej w treści interpretowanego przepisu. Lokal użytkowy można bowiem uznać za część budynku. Skoro zatem ustawodawca przewidział możliwość stosowania indywidualnych stawek amortyzacyjnych w odniesieniu do budynków, to możliwość taka istnieje także w stosunku do części budynków.

Prawidłowość takiej interpretacji przepisu art. 22 j ust. 1 pkt 3 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych potwierdza jego treść w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2003 r., a nadanym mocą ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 141, poz. 1182 ze zm.).

Ustawodawca nadając nowe brzmienie przepisowi art. 22j ust. 1 pkt 3, wbrew stanowisku organów podatkowych nie dopisał nowej kategorii środków trwałych w postaci „lokali”, nie użył bowiem żadnego spójnika, lecz pojęcie „lokali” dopisał w nawiasie przy kategorii budynków.

Taka redakcja przepisu prowadzi do wniosku, że dokonana zmiana miała charakter wyłącznie interpretacyjny, zaś jej celem było wyjaśnienie mogących się pojawiać wątpliwości na tle stosowania przepisu art. 22 j ust. 1 pkt 3 w brzmieniu obowiązującym do końca 2002 r., a mianowicie czy pod pojęciem „budynki” mieści się również pojęcie „lokali”.

W sprawie I SA/Gd 28/05 Sąd stwierdził, że zgodnie z obowiązującym w roku 2003 porządkiem prawnym odszkodowanie otrzymane przez skarżącego na podstawie ugody sądowej nie mieści się w żadnej kategorii odszkodowań zwolnionych od opodatkowania, które ustawodawca wymienił w treści art. 21 ust. 1 pkt 3 – 3 b ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

W sprawie I SA/Gd 414/04 Sąd stwierdził, że o zakwalifikowaniu świadczenia jako przychodu ze stosunku pracy w rozumieniu art. 12 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych decyduje to, czy określone świadczenie może otrzymać wyłącznie pracownik w rozumieniu ust. 4 tego przepisu, czy również inna osoba niezwiązana tego rodzaju stosunkiem prawnym. Istotne jest więc to, czy istnieje związek prawny lub też faktyczny danego świadczenia z istniejącym stosunkiem pracy (por. wyrok WSA z dnia 10 lutego 2005r. sygn. akt I SA/Wr 1038/03 – Biuletyn Skarbowy 2005/5). Zgodzić się należy z dokonaną przez Dyrektora Izby Skarbowej wykładnią art.12 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Pojęcie przychodów wymienionych w tym przepisie należy bowiem rozumieć szerzej niż wyłącznie ściśle określone przychodu ze stosunku pracy, za czym przemawia tylko przykładowe ich wyliczenie w powołanym przepisie.

W sprawie I SA/Gd 218/05 Sąd wskazał, że zgodnie z § 6 ust. 8 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 17.I.1997 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (Dz. U. Nr 6, p. 35) podatnicy mogą ustalić wartość początkową budynków mieszkalnych lub lokali mieszkalnych wynajmowanych, wdzierżawianych albo używanych przez właściciela na cele prowadzonej przez niego działalności gospodarczej, przyjmując w każdym roku podatkowym wartość stanowiącą iloczyn metrów kwadratowych powierzchni wynajmowanej, wdzierżawianej lub używanej i kwoty 988 zł.

Zgodnie z § 9 ust. 13 powołanego rozporządzenia podatnicy dokonują przed rozpoczęciem amortyzacji wyboru metod amortyzacji i stosują ją do pełnego zamortyzowania środka trwałego. Skarżący również w skardze przyznają, że pomimo określenia wartości początkowej w kwotach wyższych „przepisowo z ostrożności” zastrzeżono amortyzację od wartości stanowiącej iloczyn powierzchni budynku i stawki 988 zł za metr kwadratowy.

Dokonany przez skarżących wybór skutkuje na cały okres amortyzacji do czasu pełnego zamortyzowania środka trwałego. Wyjaśnienia dotyczące przyczyny tej decyzji nie zmieniają faktu kształtującego sytuację prawną podatników.

W sprawie I SA/Gd 561/06 Sąd wskazał, że dyspozycja art. 22j ust. 1 pkt. 3 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2002r. obejmuje podatników, którzy mogą indywidualnie ustalić stawki amortyzacyjne dla użytkowanych lub ulepszonych środków trwałych, po raz pierwszy wprowadzonych do ewidencji danego podatnika, z tym, że okres amortyzacji nie może być krótszy

niż - dla budynków i budowli – 10 lat, z wyjątkiem budynków wymienionych w poz. 02 i 05 Wykazu stawek amortyzacyjnych, dla których okres ten nie może być krótszy niż 36 miesięcy. Przepis ten uległ zmianie z dniem 1 stycznia 2003r. (art. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2002r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw Dz. U. Nr 141/2002, poz. 1182) - podatnicy mogą indywidualnie ustalić stawki amortyzacyjne dla użytkowanych lub ulepszonych środków trwałych, po raz pierwszy wprowadzonych do ewidencji danego podatnika, z tym, że okres amortyzacji nie może być krótszy dla budynków (lokali) i budowli - 10 lat z wyjątkiem budynków wymienionych w rodzajach 103 i 109 Klasyfikacji, trwale związanych z gruntem, kiosków towarowych o kubaturze poniżej 500m², domków kempingowych oraz budynków zastępczych, dla których okres ten nie może być krótszy niż 36 miesięcy.

Sąd nie podziela stanowiska organu odwoławczego zawartego w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, iż dopiero nowelizacja ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych wprowadzona ustawą z dnia 27 lipca 2002r. wprowadziła od dnia 1 stycznia 2003r. możliwość stosowania indywidualnych stawek amortyzacyjnych także dla samodzielnych lokali.

W obowiązującym ustawodawstwie nie określono pojęcia "lokalu użytkowego", rozumianego jako lokal niemieszkalny. Przyjmuje się, że pojęcie lokalu użytkowego odpowiada występującemu w przepisach (w/w Ustawa) pojęciu "lokalu o innym przeznaczeniu", przeciwstawnym pojęciu "lokalu mieszkalnego".

Tym samym uzasadnionym jest stanowisko, iż w roku 2002 skarżący miał prawo ustalić indywidualną stawkę odpisu amortyzacyjnego w wysokości 10% od zakupionych lokali użytkowych.

Uprawnienia te strona skarżąca nabyła na podstawie art. 22j ust. 1 pkt. 3 u.p.d.f. w brzmieniu obowiązującym w roku 2002; skoro stawkę indywidualną można było stosować do budynku, to przyjmując wykładnię *a maiori ad minus*, można było tę stawkę stosować również do lokali użytkowych, stanowiących, na co wskazano wyżej, część budynku.

W sprawie I SA/Gd 27/05 Sąd wskazał, że ustawodawca w treści art. 21 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych w brzmieniu obowiązującym w 2003 roku zamieścił trzy grupy odszkodowań, które z pewnymi wyjątkami korzystały ze zwolnienia od opodatkowania. Ustawodawca w porządku prawnym obowiązującym w roku 2003 nie przewidział zwolnienia od opodatkowania dla odszkodowań otrzymanych na podstawie ugody sądowej. Taka regulacja, z wyjątkami jak i dla odszkodowań otrzymanych na podstawie wyroku sądowego, pojawiła się dopiero w porządku prawnym obowiązującym w 2004r.

Stwierdzenie, iż odszkodowanie otrzymane przez skarżącego z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości na podstawie zawartej ugody sądowej korzystało ze zwolnienia od opodatkowania w roku 2003 byłoby równoznaczne z wywiedzeniem wniosku, że ugoda sądowa wywołuje identyczne skutki prawnopodatkowe jak wyrok sądowy. Wniosek taki, w ocenie Sądu jest nieuzasadniony.

W sprawie I SA/Gd 740/02 Sąd wyraził pogląd, że dochód z obrotu wierzytelnościami stanowi źródło przychodu, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 7 Ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Ustawa ta (w odróżnieniu od innych źródeł przychodu – art. 24 i art. 25) nie określa zasad ustalania dochodu z praw majątkowych, co czyni koniecznym odwołanie się do ogólnej definicji dochodu - sprecyzowanej w art. 9 ust. 2 cyt/w ustawy.

Dochodem ze źródła przychodów, jeżeli przepisy art. 24 i 25 nie stanowią inaczej, jest nadwyżka sumy przychodów z tego źródła nad kosztami ich uzyskania osiągnięta w roku podatkowym (...).

3. VAT

W sprawie I SA/Gd 160/06 Sąd uznał, że nie jest trafna interpretacja art. 3 ust. 1 pkt 3 VAT prowadząca do wniosku, że skoro poza VAT pozostawałaby czynność nabycia towaru przez skarżącego, to poza VAT pozostawałaby także czynność zbycia tego towaru w dalszym nielegalnym obrocie. Pogląd taki jest nieuzasadniony wobec jednoznacznie brzmiącego przepisu art. 3 ust. 1 pkt 3 ustawy VAT (do czynności, które nie mogą być przedmiotem prawnie skutecznej umowy nie stosuje się żadnych przepisów ustawy, także art. 33 ust. 1).

W uzasadnieniu wyroku w sprawie I SA/Gd 638/05 Sąd powołując art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 8 stycznia 1993r. o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 11, poz. 50 ze zm.) oraz art. 15 ust. 2 a cyt. ustawy uznał, że sprzedaż części budynku lub budowli jest towarem podlegającym opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług, przy czym uznać należy, iż obejmuje również udział we współwłasności. Gdyby zająć odmienne stanowisko oznaczałoby to likwidację podatku od towarów i usług. Wystarczałoby bowiem, aby np. kilka osób nabyło udziały w rzeczy, których suma stanowiłaby całość rzeczy, żeby w ten sposób nie płacić tego podatku. Wykładnia ta prowadziłaby, zdaniem NSA, to trudnych do zaakceptowania rezultatów. Sprzedaż części budynku jest sprzedażą towaru w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy o VAT, a nie prawa majątkowego.

Sąd nie podziela odosobnionego stanowiska zawartego w wyroku NSA z dnia 25 lipca 2002r. w sprawie III SA 3526/01 (opubl. z glosą krytyczną B. Brzezińskiego w monitorze Podatkowym nr 1/2003/49).

W uzasadnieniu wyroku w sprawie I SA/Gd 44/04 Sąd stwierdził, że dla ograniczenia prawa podatnika do obniżenia podatku na podstawie § 50 ust. 4 pkt 1 a rozporządzenia Ministra Finansów z 22 grudnia 1999r. konieczne jest wskazanie, że faktury zostały wystawione przez podmiot fikcyjny, a nie, że podmiot ten przestał istnieć w późniejszym okresie, już po wystawieniu faktur.

W uzasadnieniu wyroku w sprawie I SA/Gd 5/06 Sąd stwierdził, że zgodnie z art. 15 ust. 4 zd. 1 ustawy o VAT, podstawą opodatkowania w imporcie towarów jest wartość celna powiększona o należne cło. Stosownie do art. 15 ust. 4c tej ustawy, podstawa opodatkowania obejmuje, o ile elementy te nie zostały do niej włączone: prowizję, opakowania, transport i koszty ubezpieczenia, które zostały poniesione albo będą poniesione do pierwszego miejsca przeznaczenia w kraju.

Z powyższych przepisów wypływa wniosek, że podstawą opodatkowania przy imporcie towarów jest wartość celna powiększona o należne cło oraz elementy wymienione w art. 15 ust. 4c ustawy o VAT, jeśli wcześniej elementy te nie zwiększyły wartości celnej towaru. Wbrew stanowisku strony skarżącej należy stwierdzić, że niezależna jest tu przyczyna wcześniejszego braku powiększenia wartości celnej towaru. Jeżeli zatem organ celny nie wliczył do wartości celnej towaru np. prowizji, to dla celów obliczenia wysokości podstawy opodatkowania podatkiem VAT powinna ona zostać uwzględniona.

Zdaniem Sądu rozpoznającego sprawę I SA/Gd 443/05, wobec braku uregulowania w ustawie o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym w zakresie terminu zwrotu różnicy podatku, w sytuacji, gdy zwrot ten nie może nastąpić z przyczyn

leżących po stronie podatnika, uzasadnionym jest odwołanie się do przepisów ogólnych regulujących terminy załatwiania spraw. Zgodnie z art. 139 § 1 Ordynacji podatkowej, załatwienie sprawy wymagającej przeprowadzenia postępowania powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania, chyba że przepisy niniejszej ustawy stanowią inaczej. Natomiast w myśl art. 139 § 2 Ordynacji podatkowej niezwłocznie powinny być załatwiane sprawy, które mogą być rozpatrzone na podstawie dowodów przedstawianych przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania lub na podstawie faktów powszechnie znanych i dowodów znanych z urzędu organowi prowadzącemu postępowanie. Ponadto zgodnie z art. 139 § 4 Ordynacji podatkowej, do terminów określonych w § 1-3 nie wlicza się terminów przewidzianych w przepisach prawa podatkowego dla dokonania określonych czynności, okresów zawieszenia postępowania oraz okresów opóźnień spowodowanych z winy strony albo z przyczyn niezależnych od organu. Powyższe terminy mają zastosowanie, co do zasady w postępowaniu podatkowym. Zdaniem Sądu ich zastosowanie może jednak mieć miejsce również na gruncie przepisów prawa podatkowego w innych postępowaniach, w sytuacji braku szczególnych przepisów regulujących termin załatwienia sprawy.

Bezsporne w sprawie I SA/Gd 22/06 jest, iż skarżący wartość uiszczanego podatku akcyzowego każdorazowo ujmował w kosztach uzyskania przychodów prowadzonej działalności gospodarczej. Korzystał również, poczynając od 1993 r. z prawa odliczania podatku akcyzowego zapłaconego przy zakupie wyrobów akcyzowych. Skoro więc skarżący wartością podatku akcyzowego obciążał rachunek kosztowy, co w konsekwencji miało wpływ na obniżenie dochodu z działalności gospodarczej a następnie na obniżenie należnego podatku dochodowego od osób fizycznych, to nie można było uznać, że skarżący faktycznie poniósł ekonomiczny ciężar tego podatku.

W sprawie I SA/Gd 290/02 Sąd stanął na stanowisku, że przez „wydanie towaru” w art. 6 ust. 3 ustawy o VAT rozumieć należy przekazanie prawa do dysponowania tym towarem drugiemu podmiotowi, przy czym bez znaczenia jest czy podmiot ten objął towar w swoje fizyczne posiadanie, gdyż przesądzające znaczenie ma prawo do wejścia w posiadanie tegoż towaru i decydowania o jego losach. W rozważanej sprawie w konsekwencji zawarcia umowy komisji doszło do przejścia prawa do dysponowania będącego przedmiotem sprzedaży komisowej towarem; umowy sprzedaży towaru wyprodukowanego przez skarżącą zawierane były przez komisanta we własnym imieniu z odbiorcami cukru.

W sprawie I SA/Gd 2218/01 Sąd powołując art. 19 ust. 3 ustawy o podatku od towarów i usług wskazał, że otrzymanie towaru nie musi wiązać się z faktycznym posiadaniem towaru przez nabywcę. Wystarczającą okolicznością umożliwiającą nabywcy obniżenie kwoty podatku należnego jest umożliwienie realizacji prawa do dysponowania towarem przez nabywcę. Chodzi o stan, w którym sprzedawca stawia towar do dyspozycji nabywcy, a ten akceptuje przejście na siebie ryzyka przypadkowej utraty towaru i prawa do zadysponowania towarem. Nabywca może zlecić sprzedającemu przechowywanie towaru w jego magazynie lub – jak miało to miejsce w niniejszej sprawie – zlecić sprzedającemu przekazanie towaru do innego podmiotu (leasingobiorca, dalszy kupujący). W takim przypadku kupujący (skarżący) nie będzie w żadnym momencie w fizycznym posiadaniu towaru. Pomimo tego należy uznać, że kupujący „otrzymał towar” w rozumieniu przepisu art. 19 ust. 3a ustawy o VAT.

W uzasadnieniu wyroku w sprawie I SA/Gd 122/06 Sąd stwierdził, że stosowanie przez podatnika podatku od towarów i usług zerowej stawki podatku z tytułu wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów wymaga spełnienia warunków określonych przepisami. Organy podatkowe prawidłowo wskazały przepis art. 42 ustawy o podatku od towarów i usług, w którym w ust. 1 pkt 1 sprecyzowano, iż opodatkowanie stawką 0% wymaga zarówno dokonania dostawy na rzecz nabywcy posiadającego właściwy i ważny numer identyfikacyjny dla transakcji wewnątrzwspólnotowych, nadany przez państwo członkowskie właściwe dla nabywcy, jak również podania tego numeru oraz swojego numeru na fakturze stwierdzającej dostawę towaru.

Z tego przepisu wynika, że dla celów VAT na fakturze wymagane jest podanie numeru identyfikacyjnego klienta, pod którym otrzymał on dostawę towarów lub świadczenie usług. Proponowany przez stronę skarżącą zabieg polegający na uznaniu części przepisu za zawierający wymóg zbyt sformalizowany nie spełnia wymogów interpretacji językowej lub celowościowej. Nie jest dopuszczalne uznanie w drodze interpretacji, że część unormowania zostanie pominięta w procesie subsumcji. Organy podatkowe zasadnie powołują zasadę racjonalnego ustawodawcy konstruującego normy prawne jasne i kompletne.

4. Uchwały jednostek samorządu terytorialnego

W sprawie I SA/Gd 113/05 wskazano, że stosownie do art. 19 pkt 1 lit. a) ustawy o podatkach i opłatach lokalnych (w brzmieniu mającym zastosowanie w sprawie) rada gminy, w drodze uchwały, określa zasady ustalania i poboru oraz terminy płatności i wysokość stawek opłaty targowej.

Odnosząc się do zarzutów skargi, należy w pierwszej kolejności wskazać na dyspozycję art. 217 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, z którego treści wynika, że kategorie podmiotów zwolnionych od podatku mogą być określone jedynie w drodze ustawy.

W art. 168 Konstytucji RP ustawodawca przewidział ponadto, że jednostki samorządu terytorialnego mają prawo ustalania wysokości podatków i opłat lokalnych jedynie w zakresie określonym w ustawie (tu: w ustawie o podatkach i opłatach lokalnych).

Art. 19 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych stanowi, że rada gminy, w drodze uchwały, może wprowadzać inne niż wymienione w ustawie zwolnienia przedmiotowe od opłat lokalnych. Zdaniem Sądu z powyższych przepisów wynika, że rada gminy nie ma uprawnień do wprowadzania zwolnień podmiotowych, również w zakresie opłat targowych.

Paragrafu 2 przedmiotowej uchwały nie można traktować jako ulgi podatkowej a wyłącznie, jak wskazano wyżej, jako zwolnienie podmiotowe. Nie ma bowiem podstaw do utożsamiania pojęć *ulga* i *zwolnienie*. Ustawodawca nie używa tych pojęć zamiennie, a wręcz przeciwnie - służą one do określania konstrukcji prawnych o łatwo dających się zauważyć odmiennościach (Leonard Etel: *Stanowienie zwolnień i ulg podatkowych przez władzę lokalną*, Oficyna Wydawnicza UNIMEX, Wrocław 2001, s. 237). Art. 217 Konstytucji RP odróżnia zwolnienie podmiotowe od ulgi. Wprawdzie w Ordynacji podatkowej w art. 3 pkt 6 przyjęto, że przez ulgę podatkową rozumie się przewidziane w przepisach prawa podatkowego zwolnienia, odliczenia, obniżki albo zmniejszenia, których zastosowanie powoduje obniżenie podstawy opodatkowania lub wysokości podatku, ale jednocześnie ustawa ta jednoznacznie wskazuje, że jest to definicja wyłącznie na użytek tej ustawy i przez to nie może być wykorzystywana przy ustalaniu znaczenia poszczególnych zwrotów z innych ustaw. W żadnej z ustaw podatkowych, poza Ordynacją podatkową, nie zamieszczono definicji zwolnienia i ulgi podatkowej.

W doktrynie przyjmuje się, że zwolnienie podatkowe to wyłączenie z zakresu podmiotowego danego podatku pewnej kategorii podmiotów (zwolnienie podmiotowe) lub z przedmiotu danego podatku pewnej kategorii sytuacji faktycznych lub prawnych

(zwolnienia przedmiotowe); występują również zwolnienia o charakterze mieszanym: podmiotowoprzedmiotowym. Natomiast w podatku sprowadzają się do zmniejszenia podstawy opodatkowania, stawki podatkowej czy też kwoty podatku; zwolnienie oznacza wyłączenie określonej przepisami kategorii podmiotów lub przedmiotów spod opodatkowania, podczas gdy ulgi oznaczają zmniejszenie rozmiarów uiszczanego podatku.

Rozróżnienie tych dwóch pojęć prowadzi do stwierdzenia, że rada gminy jest uprawniona do wprowadzania ulg podatkowych tylko wówczas, gdy w danym przepisie ustawowym użyte jest pojęcie *ulga*.

Zdaniem Sądu, nie można z przepisu upoważniającego radę gminy do uchwalania zwolnień w podatkach i opłatach lokalnych wywodzić uprawnienia do uchwalania ulg podatkowych. Nie można w związku z powyższym stwierdzić, że skoro rada gminy uprawniona jest do wprowadzania zwolnień, to może też wprowadzić ulgi podatkowe, ponieważ jest to nic innego jak częściowe zwolnienie.

5. Podatek od czynności cywilnoprawnych

W sprawie sygn. akt I SA/Gd 164/04 wskazano, że zgodnie z art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych (Dz. U. Nr 86, poz. 959 z późn. zm.) nie podlegają podatkowi czynności cywilnoprawne, jeżeli przynajmniej jedna ze stron z tytułu dokonania tej czynności jest opodatkowana podatkiem od towarów i usług lub jest z niego zwolniona, z wyjątkiem umów sprzedaży i zamiany zwolnionych z podatku od towarów i usług, których przedmiotem są nieruchomości lub ich części albo prawo użytkowania wieczystego.

Z treści tego przepisu wynika, że jeżeli na gruncie ustawy o podatku od towarów i usług czynność jest neutralną z punktu widzenia podatku VAT, to w rezultacie nie może ona podlegać wyłączeniu spod opodatkowania podatkiem od czynności cywilnoprawnych. Innymi słowy, jeżeli czynność cywilnoprawna nie stanowi przedmiotu opodatkowania podatkiem od towarów i usług, niezależnie, czy rodzi obowiązek uiszczenia podatku, czy też jest zwolniona od tego podatku u którejkolwiek ze stron czynności cywilnoprawnej – to nie dotyczy jej zwolnienie od podatku od czynności cywilnoprawnych opisane w art. 2 pkt 4 ustawy o podatku od czynności cywilnoprawnych.

W sprawie I SA/Gd 59/04 wskazano, że zastosowanie ma art. 5 ust. 2 ustawy o podatku od czynności cywilnoprawnych: - jeżeli jedną ze stron czynności cywilnoprawnej jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej zwolniona od podatku od czynności cywilnoprawnych, obowiązek zapłaty podatku ciąży solidarnie na pozostałych stronach tej czynności.

Zgodnie z ustawą z dnia 15 listopada 1984r. o podatku rolnym (Dz. U. Nr 94/93, poz. 31 ze zm.; w skrócie u.p.r.), w brzmieniu obowiązującym w roku 2002, opodatkowaniu podatkiem rolnym podlegają określone w ustawie grunty gospodarstw rolnych (art. 1 ust. 1 pkt. 1 u.p.r.). Za gospodarstwo rolne dla celów podatku rolnego uważa się obszar użytków rolnych, gruntów pod stawami oraz, sklasyfikowanych w operatach ewidencyjnych jako użytki rolne, gruntów pod zabudowaniami związanymi z prowadzeniem tego gospodarstwa o łącznej powierzchni przekraczającej 1 ha lub o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 1 ha przeliczeniowy, stanowiących własność lub znajdujących się w posiadaniu osoby fizycznej lub osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej nie mającej osobowości prawnej (art. 1 ust. 1 pkt. 2 u.p.r.).

Mając na uwadze treść wypisu rejestru gruntów sprzedane działki nie stanowiły gospodarstwa rolnego, ponieważ obszar gruntów mogących ewentualnie wejść w skład gospodarstwa rolnego, nie przekracza 1 ha (art. 1 ust. 2 u.p.r. w brzmieniu

obowiązującym do 1 stycznia 2002r). Fakt, iż strona skarżąca była podatnikiem podatku rolnego związane było z faktem dzierżawienia gruntów od nadleśnictwa.

Dopiero po dniu 1 stycznia 2003r., z mocy art. 2 ust. 1 u.p.r. za gospodarstwo rolne uważa się obszar gruntów, o których mowa w art. 1, - tj. opodatkowaniu podatkiem rolnym podlegają grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne lub - co w tej sprawie istotne - jako grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza – o łącznej powierzchni przekraczającej 1 ha lub 1 ha przeliczeniowy, stanowiących własność lub znajdujących się w posiadaniu osoby fizycznej, osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej, w tym spółki, nie posiadającej osobowości prawnej.

Powyższe potwierdza Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38/2001, poz. 454 - § 13, § 67 i § 68).

W sprawie I SA/Gd 315/06 Sąd wskazał, że wspólnicy Spółki „AJTEL” w trakcie prowadzonego postępowania nie zakwestionowali, iż nabycie ryb i ich produktów, od osób fizycznych faktycznie personalnie nieznanymi, następowało na podstawie umowy sprzedaży, której istotą jest nabycie własności ryb w zamian za przekazaną zbywcy cenę.

Oznacza to, że zawarte zostały skuteczne umowy sprzedaży przy udziale dwóch podmiotów - strony skarżącej jako kupującego - i nieznanymi osób jako sprzedających. Postępowanie dowodowe, które Sąd uznał za wyczerpujące, nie dało podstaw do ustalenia statusu osób sprzedających, w tym czy byli podatnikami VAT. W tej sytuacji należy uznać, że zakwestionowane umowy sprzedaży podlegały konsekwencjom ustawy o podatku od czynności cywilnoprawnych.

Na gruncie ustawy o podatku od czynności cywilnoprawnych istotne jest bowiem udowodnienie, że miało miejsce zdarzenie wypełniające definicję umowy sprzedaży (art. 535 K. c.).

6. Ustawa o podatkach i opłatach lokalnych

W uzasadnieniu wyroku w sprawie I SA/Gd 764/05 wskazano, że spór sprowadza się do udzielenia odpowiedzi na pytanie, czy zwolnienie od podatku od nieruchomości wynikające z treści art. 7 ust. 2 pkt. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych w zakresie przesłanki pierwszej obejmuje również sytuację, w której przedmiot opodatkowania jest własnością szkoły, placówki, zakładu kształcenia i placówki doskonalenia nauczycieli - publicznych i niepublicznych oraz organów prowadzących te szkoły, placówki i zakłady.

Ustawodawca konsekwentnie od dnia 1 stycznia 2003r., wprowadzając określone do ego czasu w ustawie z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. Nr 67/96, poz. 329 ze zm.) unormowanie, zawęził krąg podmiotów podlegających zwolnieniu od podatku od nieruchomości, którymi poza szkołami, placówkami (...) publicznymi i niepublicznymi są również organy prowadzące szkoły i placówki, jednocześnie wskazując, iż przedmiot opodatkowania (nieruchomość i obiekty budowlane) aby mógł korzystać z tego zwolnienia winien być oddany szkole, placówce (...) w zarząd, bądź w użytkowanie lub użytkowanie wieczyste. W tym przepisie ustawodawca nie wymienia prawa własności.

Skoro przedmiotowa szkoła, w ramach prowadzonej przez skarżących, jako wspólników spółki cywilnej i współwłaścicieli nieruchomości) posiada tytuł do władania nieruchomością nie objęty zakresem zarządu, użytkowaniem czy użytkowaniem wieczystym, to stwierdzić należy, że dyspozycja art. 7 ust. 2 pkt. 2 cytowanej ustawy

nie została spełniona. Tylko łączne spełnienie obu ww. przesłanek tego przepisu umożliwi skorzystanie z tego typu zwolnienia od podatku od nieruchomości.

W sprawie I SA/Gd 481/05 wyrażony został pogląd, że zarówno w odniesieniu do gruntu, jak i budowli oraz budynków, będących w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą - stan niemożności wykorzystania przedmiotu opodatkowania, o jakim mowa w art. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych i obciążenie podatnika wyższą stawką, o jakiej mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 1a/ (dot. gruntów), art. 5 ust. 2 pkt 2b/, c/, d/ (dot. budynków) oraz art. 5 ust. 3 (budowle) do prowadzenia działalności gospodarczej ze względów technicznych organ winien w pierwszej kolejności zmierzać do ustalenia zaistnienia obiektywnych okoliczności natury technicznej, całkowicie uniemożliwiających wykorzystanie przedmiotu opodatkowania do celów działalności gospodarczej prowadzonej przez podatnika (ciężar dowodu wykazania powyższego spoczywa na podatniku), a w przypadku wykazania tej okoliczności przez podatnika należy uzyskać orzeczenie właściwego inspektora nadzoru budowlanego o braku możliwości wykorzystania przedmiotu opodatkowania ze względów technicznych; Orzeczeniem należy objąć wyłącznie przedmiot opodatkowania podatkiem od nieruchomości, a więc orzeczenie inspektora nadzoru budowlanego nie powinno obejmować np. ustaleń stanu technicznego sieci energetycznej, ujęć wody czy niemożności korzystania z ustanowionej drogi koniecznej jako jedynej drogi dojazdowej do przedmiotu opodatkowania

W sprawie I SA/Gd 83/06 Sąd wskazał, warunek „niemożności wykorzystywania przedmiotu opodatkowania (budynków) do prowadzenia działalności gospodarczej ze względów technicznych” w rozumieniu art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r., o podatkach i opłatach lokalnych jest spełniony nie tylko w sytuacji, gdy budynek kwalifikuje się do rozbiórki, ale również w sytuacji, gdy budynek z uwagi na stopień faktycznego zużycia stanowiąc zagrożenie dla bezpieczeństwa ludzi i mienia nie jest i nie może być wykorzystywany w danym roku podatkowym na cele działalności gospodarczej. Podatek od nieruchomości, jak na wstępie podkreślono, jest podatkiem płatnym rocznie, dlatego należy uwzględniać stan faktyczny istniejący w danym roku podatkowym.

W ocenie Sądu w sprawie I SA/Gd 52/04 podatnikiem podatku od nieruchomości w 2003r. pozostawała wyłącznie spółka jako samoistny posiadacz. Stosownie bowiem do art. 3 ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych jeżeli przedmiot opodatkowania znajduje się w posiadaniu samoistnym, obowiązek podatkowy w zakresie podatku od nieruchomości ciąży na posiadaczu samoistnym. Odnosząc treść tego przepisu do okoliczności przedmiotowej sprawy wskazać więc należy, że wyłączył on zarówno możliwość powstania obowiązku podatkowego właściciela nieruchomości (który utracił samoistne posiadanie przedmiotowej nieruchomości), jak i jej użytkownika wieczystego tj. skarżącej spółki. Organ podatkowy przy wymiarze podatku od nieruchomości nie ma podstaw do wyboru podatnika, gdyż obowiązek podatkowy w tym zakresie będzie ciążył każdorazowo wyłącznie na samoistnym posiadaczu nieruchomości.

7. Ustawa o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych

Stan faktyczny sprawy I SA/Gd 886/05 został poddany ocenie na podstawie ustawy z dnia 18 grudnia 2003r. o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych (Dz. U. z 2004r. Nr 6, poz. 40 ze zm.; w skrócie u.p.b.g.r.).

Zgodnie z dyspozycją art. 2 ust. 1 i 2 tej ustawy osobie fizycznej, osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej nie posiadającej osobowości prawnej, będącej posiadaczem gospodarstwa rolnego, zwanej producentem rolnym, przysługują płatności na będące w jej posiadaniu grunty rolne utrzymywane w dobrej kulturze rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska. Warunkiem uzyskania płatności jest posiadanie przez producenta rolnego działek rolnych o łącznej powierzchni nie mniejszej niż 1 ha, które kwalifikują się do objęcia płatnościami, przy czym za działkę rolną uważa się zwarty obszar gruntu rolnego, na którym jest prowadzona jedna uprawa, o powierzchni nie mniejszej niż 0,1 ha, wchodzący w skład gospodarstwa rolnego.

W sprawie wyliczenie procentowej różnicy powierzchni działek zgłoszonych we wniosku skarżącego i stwierdzonych w czasie kontroli administracyjnej to 63,85 %.

Sąd podziela stanowisko organu odwoławczego, iż podstawą odmowy przyznania płatności bezpośrednich i nałożenia kary pieniężnej stanowi art.32 ust.2 Rozporządzenia Komisji (EWG) nr 2419/2001 z dnia 11 grudnia 2001r., ustanawiający szczegółowe zasady stosowania zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli dla niektórych schematów pomocowych Wspólnoty ustanowionego na mocy Rozporządzenia Rady (EWG) nr 3508/92 z dnia 27 listopada 1992r.

W odniesieniu do Jednolitych Płatności Obszarowych skarżący, poprzez zawyżenie posiadanego gruntu, przekroczył limity dopuszczalnego błędu pomiędzy zadeklarowaną a rzeczywiście posiadaną powierzchnią gruntów rolnych, w stopniu, który zgodnie z art. 5 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (WE) nr 2199/2003 z dnia 16 grudnia 2003r. ustanawiającego przejściowe środki działania dla celów stosowania w 2004r. Rozporządzenia Rady (WE) nr 1259/1999 w zakresie mechanizmu jednolitej płatności powierzchniowej wobec Republiki Czeskiej, Estonii, Cypru, Malty, Polski, Słowenii i Słowacji, co spowodowało zasadnie nie tylko konieczność odmowy przyznania pomocy na dany rok (różnica pow.30 %), ale i nałożenia kary (różnica przekracza 50 %);

W odniesieniu do Uzupełniającej Płatności Obszarowej, zgodnie z art. 32 ust.2 Rozporządzenia Komisji (WE) nr 2419/2001 z dnia 11 grudnia 2001 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli dla niektórych schematów pomocowych Wspólnoty ustanowionych na mocy rozporządzenia Rady (EWG) nr 3508/92, przekroczenie limitu 30 % różnicy powoduje konieczność odmowy udzielenia skarżącemu pomocy, do której był uprawniony w danym roku kalendarzowym, natomiast przekroczenie limitu 50 % różnicy powoduje, że skarżący jest ponownie wykluczony od otrzymywania pomocy do kwoty równej tej, która była przedmiotem odmowy, a kwota ta podlega odliczeniu od wszelkich wpłat pomocy w ramach jakichkolwiek systemów pomocy, do których jest uprawniony w kontekście składanych przez niego wniosków, w okresie trzech lat następujących po zakończeniu roku kalendarzowego, w którym dokonane zostały ustalenia;

Zgodnie z art. 33 Rozporządzenia Komisji (WE) nr 2419/2001 z dnia 11 grudnia 2001 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli dla niektórych schematów pomocowych Wspólnoty ustanowionego na mocy Rozporządzenia Rady (EWG) nr 3508/92, niezależnie od wielkości różnicy pomiędzy powierzchnią wykazaną a rzeczywistą, przyznanie pomocy każdorazowo wyklucza okoliczność umyślnego wykazania nieprawidłowej powierzchni posiadanego gruntu, a rolnik jest wykluczony ponownie od otrzymanej pomocy do kwoty, która była przedmiotem odmowy już w przypadku, gdy procentowy stosunek pomiędzy powierzchnią gruntu rzeczywiście posiadanego i zadeklarowanego przekroczy 20 %;

Przez umyślne wykazanie nieprawidłowej powierzchni posiadanego gruntu - w rozumieniu przepisu o jakim mowa w pkt. 3/ - należy rozumieć takie rozmyślne

zachowanie rolnika, osiągnięte poprzez złożenie pisemnego wniosku, mające w swym nie usprawiedliwionym zamiarze (pośrednim lub bezpośrednim) spowodowanie wyciągnięcia błędnych wniosków przez organ co do powierzchni posiadanej przez tego rolnika gruntu;

Do wykluczenia umyślności w wykazaniu powierzchni posiadanej gruntu nie jest wystarczające gołosłowne twierdzenie rolnika, iż wypełnił on wniosek w sposób, o jakim został pouczony przez pracowników organu; nie stanowi również takiego argumentu wyjaśnienie rolnika w zakresie przeprowadzonych przez niego rozmów z dzierżawcą lub też uzgodnień czy umów pomiędzy właścicielem a posiadaczem;

Skarżący, który wycofał wniosek dopiero po stwierdzeniu nieprawidłowości w złożonym wniosku i doręczeniu mu wezwania kierownika Biura Powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa do złożenia wyjaśnień, nie miał uprawnień do skutecznego prawnie wycofania w ww. zakresie wniosku; w niniejszej sprawie nie ma zastosowania dyspozycja art. 48 Rozporządzenia Komisji (WE) nr 2419/2001, która uzasadniałaby wycofanie wniosku dot. części działek nie powodując sankcji.

8. Podatek od nieruchomości

W sprawie I SA/Gd 449/05 Sąd stwierdził, że aby opodatkować dany grunt podatkiem od nieruchomości, trzeba najpierw ustalić, czy nie podlega on opodatkowaniu podatkiem rolnym lub leśnym. Zasada ta została zapisana w art. 2 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, zgodnie z którym nie podlegają opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości użytki rolne, grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych oraz lasy, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej. Zatem każdy użytek rolny, bez względu na jego powierzchnię, nie podlega podatkowi od nieruchomości, tylko podatkowi rolnemu. O tym czy jest to użytek rolny, decydują zapisy w ewidencji gruntów.

Grunty zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej – to te, które są w danym momencie wykorzystywane do wykonywania czynności składających się na działalność gospodarczą. Opodatkowanie ich jest zależne od nadanej im w ewidencji gruntów klasyfikacji. Użytki rolne u przedsiębiorcy będą podlegały więc opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości tylko wtedy, gdy są zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej.

W uzasadnieniu wyroku w sprawie I SA/Gd 342/04 Sąd stwierdził, że budynki mieszkalne wyłączone są z opodatkowania stawkami przewidzianymi dla budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, nawet w sytuacji, gdy są w posiadaniu przedsiębiorcy. Przyjmuje się, iż zajęcie części budynku na prowadzenie działalności gospodarczej nie zmienia charakteru budynku, gdyż nadal pozostaje on budynkiem mieszkalnym, a zatem grunt pod tym budynkiem jest związany z tym budynkiem i nie może być opodatkowany stawkami dla gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

W sprawie I SA/Gd 61/05 Sąd wskazał, że zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2000 r. Nr 46, poz. 543 ze zm.), organem reprezentującym Skarb Państwa w sprawach gospodarowania nieruchomościami jest starosta, wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej. Z kolei art. 23 ust. 1 cytowanej ustawy wskazuje zadania realizowane przez starostę. Skarb Państwa jest podatnikiem podatku od nieruchomości w odniesieniu do gruntów stanowiących jego własność i niebędących w posiadaniu innych podmiotów lub wykorzystywanych bezumownie, natomiast starosta uiszcza w jego imieniu podatek

od nieruchomości, realizując w ten sposób obowiązki nałożone na niego przepisami art. 11 ust. 1 i art. 23 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

W sprawie I SA/Gd 165/04 Sąd stanął na stanowisku, że w sytuacji, gdy budynek zostaje wybudowany i staje się budynkiem mieszkalnym, jego właściciel do czasu sprzedaży znajdujących się w tym budynku lokali mieszkalnych wraz z udziałem w gruncie, zobowiązany jest do opłacania podatku za grunt według stawki przeznaczonej dla gruntów pozostałych (art. 5 ust. 1 pkt 7 lit c ustawy). Argumentem za powyższą interpretacją przepisów ustawy jest również to, że przyjęcie poglądu organów podatkowych prowadziłoby do sytuacji, w której podatnik byłby zobowiązany do zapłaty za grunt według stawek jak za grunty związane z działalnością gospodarczą, a za budynek znajdujący się na tym gruncie według stawek związanych z budynkiem mieszkalnym. Ustawodawca nie wprowadził co prawda zasady opodatkowania gruntu i znajdującego się na nim budynku według jednolitych kryteriów, jednak uregulowanie zawarte w art. 5 ust. 1 pkt 2 i art. 5 ust. 6 ustawy, jest spójne i prowadzi do wniosku, że zarówno w przypadku gruntów jak i budynków, wyjątkiem od zasady ich opodatkowania według stawek związanych z działalnością gospodarczą, jest sytuacja, gdy grunty bądź budynki są związane z celami mieszkaniowymi.

W sprawie I SA/Gd 592/06 Sąd wskazał, że przedmiotem sporu jest określenie zakresu pojęcia działalności rybackiej. Brak jest, w ocenie Sądu ustaw, które pojęcie to definiowałyby. Nie określają tego pojęcia w szczególności ustawa z 19 lutego 2004r. o rybołówstwie (Dz. U. Nr 62, poz. 674 z późn. zm.) oraz ustawa z dnia 18 kwietnia 1985r. o rybactwie śródlądowym (Dz. U. z 1999r. Nr 66, poz. 750 z późn.zm.). Okoliczność uchwalenia wymienionych ustaw wynikała, w ocenie Sądu, z odmiennych celów jakie ustawy te mają osiągnąć. Wyodrębnienie połowów morskich i połowów śródlądowych w ustawie o działach administracji rządowej wynika z przyjętej metodyki określania działów administracji rządowej i z pewnością nie stanowi wskazówki interpretacyjnej, co do określenia działalności rybackiej. Nadto, zwrócić należy uwagę, że w Małym Słowniku Języka Polskiego pod red. Elżbiety Sobol Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa 1995r. dopuszcza się łączenie wyrażenia rybołówstwo i rybactwo z przymiotnikami morskie, śródlądowe, słodkowodne. W konsekwencji, w ocenie Sądu, brak jest uzasadnionych podstaw, aby zakres zwolnienia określonego w art. 7 ust. 1 pkt 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych zawężyć tylko do działalności rybackiej obejmującej rybactwo śródlądowe. Zauważyć należy również, że pogląd, iż przez działalność rybacką należy rozumieć działalność, o której mowa w ustawie o rybactwie śródlądowym i ustawie o rybołówstwie morskim prezentowany był w literaturze (Etel, S. Presnarowicz, Podatki i opłaty samorządowe. Komentarz, Dom Wydawniczy ABC, 2003).

Ponadto w ocenie Sądu art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2002r. Nr 9, poz. 84 z późn.zm.), zgodnie z którym zwalnia się od podatku od nieruchomości budowlę infrastruktury portowej, budowlę infrastruktury zapewniającej dostęp do portów i przystani morskich oraz zajęte pod nie grunty nie definiuje pojęć użytych do konstrukcji przedmiotowego zwolnienia, nie odsyła także do stosowania przepisów innych ustaw. Zdefiniowanie pojęć użytych w art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych nastąpiło w ustawie z dnia 20 grudnia 1996r. o portach i przystaniach morskich (Dz. U. z 2002r. Nr 110, poz. 967 z późn.zm.). Język aktu prawnego ma pierwszeństwo przed językiem potocznym.

Użyte wyrażenia są zwrotami specjalistycznymi, którym według reguł znaczeniowych języka powszechnego nie można nadać jednoznacznej treści. Zatem zrekonstruowanie normy prawnej zapisanej w treści art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach

lokalnych powinno nastąpić z uwzględnieniem przepisów ustawy o portach i przystaniach morskich.

W sprawie I SA/Gd 907/05 Sąd stwierdził, że zasady przyznawania pomocy publicznej, w tym pomocy *de minimis* określone zostały w następujących aktach prawnych: Traktacie Ustanawiającym Wspólnotę Europejską (Dz.U. z 2004 r., Nr 90, poz. 864/2, zm. Dz.U.U.E.L 78.199.1, Dz.U.U.E.L.04.333.7) – art. 87 i 88; Rozporządzeniu Komisji (WE) Nr 69/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy w ramach zasady *de minimis*; ustawie z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. Nr 123, poz. 1291), a także rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy w zakresie niektórych ulg i zwolnień podatkowych w ramach pomocy *de minimis* (Dz. U. Nr 94, poz. 900).

Za datę przyznania pomocy *de minimis* należy uznać moment, w którym beneficjentowi zostało nadane prawo przyjęcia pomocy.

Polski normodawca szczegółowe zasady udzielania pomocy *de minimis* zawarł w ustawie z 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej zwanej w dalszej części „ustawą”, a także rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy w zakresie niektórych ulg i zwolnień podatkowych w ramach pomocy *de minimis*, zwanym w dalszej części „rozporządzeniem Rady Ministrów”.

W zakresie ulg i zwolnień podatkowych istotne znaczenie dla udzielania pomocy w ramach pomocy *de minimis*, ma rozporządzenie Rady Ministrów. Paragraf 1 pkt 6 rozporządzenia Rady Ministrów określający szczegółowe warunki udzielania pomocy określonej w art. 7 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2002 r., Nr 9, poz. 84 z późn. zm.). Pomoc publiczna dla zakładów pracy chronionej w postaci zwolnienia z podatku od nieruchomości jest traktowana jako pomoc *de minimis*, jeżeli spełnia ogólne warunki pomocy *de minimis* (kwota planowanej i uzyskanej w poprzedzających 3 latach pomocy nie przekracza 100 000 EUR). Sam normodawca uznał bowiem, że zwolnienie od podatku od nieruchomości określone w art. 7 ust. 2 pkt 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, może być pomocą *de minimis*.

W sprawie I SA/Gd 1243/03 Sąd wyraził pogląd, że skoro ustawa o podatkach i opłatach lokalnych w art. 1 a ust. 1 pkt 1 definiuje pojęcie „budynek” przyjąć należy, iż dla celów opodatkowania podatkiem od nieruchomości jedynym i właściwym sposobem rozumienia tego pojęcia jest to, które ta ustawa podaje. Odesłanie do prawa budowlanego oceny tej nie zmienia, albowiem pojęcie zaczerpnięte z prawa budowlanego jest tylko jednym z elementów konstrukcyjnych definicji sformułowanej dla celów podatkowych. Z omawianej definicji wynika zatem, że budynkiem jest obiekt budowlany, który zarazem nie jest budowłą i obiektem małej architektury, który jest trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych oraz posiada fundamenty i dach.

9. Akcyza nowa

Sąd w sprawie I SA/Gd 152/04 wyraził pogląd, że pojęcie „łódź robocza” nie jest tożsame z pojęciem „łódź przeznaczona do przewozu osób”. Skoro Prezes GUS zakwalifikował przedmiotową łódź do grupowania PKWiU 35.11.21-90.00 „Linie pasażerskie pozostałe, statki (łódzie) wycieczkowe itp., pozostałe promy” to nie ulega wątpliwości, że w kategorii tej nie mieszczą się łódzie robocze. Zgodnie bowiem

z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18.03.1997 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (Dz.U. Nr 42, poz. 264 ze zm.) łodzie robocze wymieniane są w innych grupowaniach:

- PKWiU 35.11.33 „Pogłębiarki; statku latarniowce, statki pożarnicze, dźwigi pływające; pozostałe jednostki pływające, w tym: PKWiU 35.11.33-95.10 „Łodzie robocze na wyposażeniu taboru wodnego oraz ich wyposażenie” czy
- PKWiU 35.11.50-00.6 „Łodzie robocze rzeczne i jeziorowe”.

W sprawie I SA/Gd 179/05 Sąd stwierdził, że stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. o podatku akcyzowym podmiotowi, który dostarczył wyroby akcyzowe zharmonizowane na terytorium państwa członkowskiego, od których akcyza została zapłacona na terytorium kraju, przysługuje zwrot akcyzy. Zwrot akcyzy następuje na wniosek podmiotu.

Upoważnienie zawarte w ust. 5 stanowiło podstawę rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 14 kwietnia 2004 r. w sprawie zwrotu akcyzy od wyrobów zharmonizowanych, w którym potwierdzono zapis ustawy, że zwrot akcyzy następuje na wniosek podatnika, przy czym szczegółowo określono warunki, jakim wniosek ten winien odpowiadać, w tym w zakresie terminu jego złożenia oraz w zakresie wymaganych do przedłożenia w załączeniu dokumentów.

Skoro wniosek o zwrot akcyzy został złożony po dokonaniu dostawy wewnątrzwspólnotowej wyrobów akcyzowych zharmonizowanych, dokonanie tej czynności było nieskuteczne. Tym samym z uwagi na niewypełnienie przez podatnika jednego z koniecznych warunków nabycia uprawnienia do zwrotu akcyzy, organy podatkowe zasadnie wydały wobec strony skarżącej decyzje odmawiające zwrotu zapłaconego podatku akcyzowego.

W uzasadnieniu wyroku wydanego w sprawie I SA/Gd 991/05 Sąd wskazał, że termin do złożenia wniosku o zwrot akcyzy, określony w § 3 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 14 kwietnia 2004r. w sprawie zwrotu akcyzy od wyrobów akcyzowych zharmonizowanych (Dz. U. Nr 74, poz. 674) („przed dokonaniem dostawy”), powinien być interpretowany w ramach prawa unijnego, zgodnie z wykładnią dokonaną przy pomocy dyrektywy Rady Wspólnot Europejskich 92/12/EWG z 25 lutego 1992r. w sprawie ogólnych warunków dotyczących wyrobów objętych podatkiem akcyzowym ich przechowywania, przepływu oraz kontrolowania (Dz. Urz. UE L Nr 76, s. 1 ze zm.). Oznacza to wymóg złożenia wniosku przed wysłaniem towaru, a więc przed przystąpieniem do dokonywania dostawy. Prezentowanie innej wykładni, poprzez definicję z art. 2 pkt 10 ustawy o podatku akcyzowym prowadziłoby do pozbawienia racjonalnego uzasadnienia wprowadzonego terminu. Złożenie wniosku już po wysłaniu towaru (niezależnie od tego, czy nastąpiłoby to przed, czy po przekroczeniu przez towar granicy kraju) nie miałoby bowiem dla organu żadnego praktycznego znaczenia. Wobec tego należy przyjąć, iż wniosek ten musi być sporządzony na tyle wcześnie, by dotarł do organu przed rozpoczęciem czynności związanych z dostawą wewnątrzwspólnotową, pojmowaną jako pewien proces. W żadnym razie zwrot „przed dokonaniem dostawy” nie może być rozumiany jako okres do momentu fizycznego odbioru towaru przez odbiorcę, gdyż wprowadzenie takiego terminu byłoby niezrozumiałe i nieracjonalne. Nie pozwalałoby bowiem organom celnym na weryfikację takiego wniosku na pierwszym etapie postępowania w przedmiocie zwrotu akcyzy (trwającego do momentu wysyłki towaru).

10. Ustawa o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców

W sprawie I SA/Gd 372/05 Sąd wskazał, że spór sprowadza się do przesądzenia kwestii, czy w dacie składania wniosku o restrukturyzację zaległości w podatku od towarów i usług oraz zaległości w podatku dochodowym skarżący był przedsiębiorcą uprawnionym do skorzystania z przywileju wynikającego z ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców (Dz. U. Nr 155, poz. 1287 ze zm.).

Restrukturyzacją nie mogą być obejmowani przedsiębiorcy w zakresie tych należności, które powstały w wyniku działalności gospodarczej zlikwidowanej przed wejściem w życie tej ustawy, ponieważ byłoby to sprzeczne z celami omawianej ustawy, wyrażonymi w jej art. 1 ust. 2 oraz art. 18 ust. 1 i 7 (tak wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 2 marca 2005 r., sygn.akt FSK 1632/04 publ. Lex nr 177329)

Skoro skarżący w momencie składania wniosku o restrukturyzację nie prowadził działalności gospodarczej, gdyż jak sam oświadczył faktycznie zaprzestał jej prowadzenia z końcem 1998 r. to nie spełniał wymogów niezbędnych do objęcia go restrukturyzacją. Fakt formalnego wykreślenia skarżącego z ewidencji działalności gospodarczej dopiero z dniem 27 października 2004 r., nie ma wpływu na powyższą ocenę.

11. Podatek od środków transportowych

W ocenie Sądu, dokonanej w sprawie I SA/Gd 693/04 analiza art. 8 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych prowadzi do wniosku, iż podatkiem od środków transportowych objęte są również samochody o masie całkowitej równej 3,5 tony. Ustawodawca wyraźnie określił, iż opodatkowaniu podatkiem od środków transportowych podlegają samochody ciężarowe o dopuszczalnej masie całkowitej od 3,5 tony i poniżej 12 ton. Użycie słowa „od” zamiast „powyżej” przed ciężarem minimalnym jednoznacznie wskazuje, iż wolą ustawodawcy było objęcie podatkiem również samochodów o masie całkowitej równej 3,5 tony.

12. Podatek od spadków i darowizn

W sprawie I SA/Gd 985/05 na podstawie umowy darowizny skarżąca przekazała na rzecz swej siostrzenicy oraz jej męża prawo własności nieruchomości.

W wykonaniu polecenia zawartego w § 2 umowy darowizny, obdarowani ustanowili na rzecz darczyńcy służebność osobistą mieszkania obejmującą jeden pokój z prawem korzystania z poszczególnych pomieszczeń (wymienionych w § 3 umowy).

Sąd nie podzielił stanowiska organów podatkowych, że w sytuacji, gdy w umowie darowizny nieruchomości zawarto także polecenie ustanowienia służebności, stosownie do art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 28 lipca 1983r. o podatku od spadków i darowizn (tekst jedn. Dz. U. z 2004r. nr 142, poz. 1514 ze zm.) ustanowienie służebności, poza faktem że należy do ciężarów darowizny, stanowi również odrębne źródło nabycia, konkretyzując zarazem zdarzenie prawne wskazane w art. 1 ust. 1 pkt 2, tj. „nabycie tytułem darowizny”.

W ocenie Sądu nie jest dopuszczalne przyjęcie, że inne reguły opodatkowania dotyczą osób, na rzecz których ustanowiono służebność w akcie notarialnym dokumentującym łącznie umowę darowizny i ustanowienia ograniczonego prawa rzeczowego i osób, na rzecz których wcześniej obdarowani ustanowili służebność mieszkania

w dokumencie odrębnym. Opodatkowanie nie może być uzależnione od okoliczności innych niż wskazane w ustawie.

Opodatkowaniu podatkiem od darowizny podlega nabycie realnej korzyści, powodującej przyrost majątku. Nie budzi wątpliwości w świetle powołanego wyżej orzecznictwa, że wartość służebności stanowi ciężar podlegający potrąceniu. Ekonomicznie uzasadnione jest twierdzenie strony skarżącej, że w istocie ustanowienie służebności w stanie faktycznym odpowiadającym okolicznościom niniejszej sprawy nie stanowi uszczuplenia majątku obdarowanych a tym samym przysporzenia na rzecz darczyńcy, lecz odzwierciedla majątkowo uzgodnienie dotyczące kontynuacji przez darczyńcę władztwa nad rzeczą w granicach ograniczonego prawa rzeczowego.

W sprawie I SA/Gd 341/05 Sąd stwierdził, że istota sporu sprowadza się do interpretacji art. 7 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 28 lipca 1983r. o podatku od spadków i darowizn (Dz. U. z 2004r. Nr 142, poz. 1514 ze zm.) wobec twierdzenia strony skarżącej, że koszty postępowania o zachówek stanowią koszty postępowania spadkowego oraz twierdzenia, że koszty postępowania o stwierdzeniu nabycia spadku zaliczają się do kategorii długów i ciężarów nabycia zachowku.

Ustawa o podatku od spadków i darowizn nie określa na własne potrzeby pojęcia długów i ciężarów, niezbędne zatem jest odniesienie do znaczenia, jakie mają one w przepisach prawa cywilnego. Definicja długów i ciężarów spadkowych wynika z definicji spadku zawartej w art. 922 k.c.

Ustalenie podstawy opodatkowania podatkiem od spadku i darowizn następuje po potrąceniu długów i ciężarów. W ustawie nie określono zamkniętego katalogu, wskazano je jedynie przykładowo w art. 7 ust. 2 i 3. Użyto dwóch różnych pojęć (dług i ciężar), jednak z punktu widzenia ustalane podstawy opodatkowania mają jednakowe znaczenie, tzn. pomniejszają wartość nabytych rzeczy i praw majątkowych, a więc bezpośrednio wywierają wpływ na wartość podstawy opodatkowania.

Sąd podzielił pogląd, że mimo iż w ustawie nie określono wprost konieczności wykazania związku między nabywanymi rzeczami i prawami majątkowymi a długami i ciężarami pomniejszającymi podstawę opodatkowania, to należy przyjąć, że taki związek powinien mieć miejsce.

Skoro skarżący wykazał, że w okolicznościach niniejszej sprawy uzyskanie zachowku musiało być poprzedzone postępowaniem o nabycie spadku, którego koszty ponosił, należy uznać, że całość wydatku spełnia warunek zaliczenia do kosztów postępowania spadkowego w rozumieniu art. 7 ust. 3 ustawy. Sąd stoi na stanowisku, że pomimo innego, procesowego trybu postępowania i formalnej odrębności w świetle przepisów postępowania cywilnego postępowań spadkowych i postępowania o zachówek, brak uzasadnienia, aby na gruncie postępowania podatkowego wyłączać z zakresu unormowania, którego celem jest ustalenie czystej wartości przysporzenia, kosztów postępowania o zachówek i kosztów postępowania o stwierdzeniu nabycia spadku, jeżeli przedmiotem opodatkowania jest zachówek.

Wydział II

1. ustawa z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednol. Dz. U. z 2004r Nr 261, poz. 2603 ze zm.)

W sprawie II SA/Gd 1240/03 Sąd wskazał:

1. pod rządem ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami gospodarka wszystkimi nieruchomościami pozostającymi w trwałym zarządzie jednostek wskazanych w art. 60 ust. 1 (niezależnie od sposobu nabycia trwałego zarządu) należy do ministra właściwego do spraw administracji publicznej,

2. potrzeby statutowe danej jednostki organizacyjnej to potrzeby związane z jej prawidłowym funkcjonowaniem i wykonywaniem zadań publicznych,

3. określenie w art. 60 ust. 3 ustawy „zbędności” nieruchomości pozostającej w trwałym zarządzie jednostki wymienionej w art. 60 ust. 1 jest równoznaczne z oceną, iż dana nieruchomość nie jest przeznaczona na jej potrzeby statutowe,

4. w przypadku uznania, iż nieruchomość pozostająca w trwałym zarządzie jednostki organizacyjnej, o której mowa w art. 60 ust. 1 stała się jej zbędna na potrzeby statutowe minister właściwy do spraw administracji publicznej jest obligowany zgodnie z art. 60 ust. 3 do wydania decyzji o wygaśnięciu tego zarządu.

W sprawie II SA/Gd 560/04 Sąd przyjął, że:

1. do zwrotu nieruchomości wywłaszczonych na rzecz Skarbu Państwa na podstawie ostatecznej decyzji administracyjnej, w trybie i na zasadach określonych przepisami dekretu z dnia 7 kwietnia 1948 roku o wywłaszczeniu majątków zajętych na cele użyteczności publicznej w okresie wojny 1939-1945 (Dz. U. nr 20, poz. 138 ze zm.) mają zastosowanie przepisy Działu III rozdziału 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednol. Dz. U. z 2004r. nr 261, poz. 2603 ze zm.) o zwrocie wywłaszczonej nieruchomości

2. uprawnienie do żądania zwrotu wywłaszczonych nieruchomości, które stały się zbędne na cel określony w decyzji o wywłaszczeniu, jest elementem konstytucyjnej zasady ochrony prawa własności przewidzianej w art. 21 i art. 64 Konstytucji RP. Brak jest zatem podstaw do ograniczania tego prawa przysługującego poprzednim właścicielom i ich następcom prawnym w drodze wykładni przepisów regulujących zwrot wywłaszczonych nieruchomości.

W uzasadnieniu wyroku w sprawie II SA/Gd 408/05 Sąd stwierdził, że budowa stacji bazowej telefonii komórkowej nie jest realizacją celu publicznego, o którym mowa w art. 6 ustawy o gospodarce nieruchomościami, który to przepis do celu publicznego zalicza jedynie łączność publiczną, a nie jedynie usługi komercyjne aczkolwiek o charakterze publicznym.

2. ustawa z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Nr 228, poz. 2255 ze zm.)

W sprawie II SA/Gd 403/05 wskazując art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. nr 228, poz. 2255 ze zm.) Sąd stwierdził, że samo ustalenie, że od kilkunastu lat skarżąca nie podejmowała zatrudnienia, nie pozwala przyjąć, jak uczyniły to organy obu instancji, iż obecnie skarżąca nie chce podjąć pracy z innych powodów niż konieczność opieki nad niepełnosprawnym dzieckiem.

O tym, że skarżąca pozostawała w gotowości do podjęcia zatrudnienia świadczy chociażby to, iż zarejestrowana jest w Urzędzie Pracy. Brak ofert pracy w okresie poprzedzającym uzyskanie zaświadczenia o niepełnosprawności małoletniej córki nie jest natomiast okolicznością jaką organy powinny brać pod uwagę przy rozstrzygnięciu niniejszej sprawy. Nie ulega bowiem wątpliwości, że nawet gdyby skarżącej zaoferowano pracę to od dnia 20 kwietnia 2004r. nie mogłaby jej podjąć ze względu na konieczność sprawowania opieki nad niepełnosprawnym dzieckiem. Natomiast przyczyna, dla której skarżąca nie podejmowała pracy przed datą, w której dziecko stało się niepełnosprawne, nie ma znaczenia dla oceny stanu faktycznego sprawy.

3. ustawa z dnia 7 lipca 1994r. – Prawo budowlane (tekst jednol. Dz. U. z 2003r. Nr 207, poz. 2016 ze zm.)

W uzasadnieniu wyroku w sprawie II SA/Gd 301/05 Sąd wskazał, że przepis art. 59 ust. 7 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. – Prawo budowlane (tekst jednol. Dz. U. z 2003r. nr 207, poz. 2016 ze zm.) jednoznacznie wskazuje, iż stroną w postępowaniu w sprawie pozwolenia na użytkowanie jest wyłącznie inwestor.

Tym przepisem ustawodawca wprowadził dla tego rodzaju spraw regulację szczególną w stosunku do przepisu art. 28 k.p.a., który stanowi, że stroną postępowania administracyjnego jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek.

Regulacja ta wynika z przekonania ustawodawcy, że nikt poza inwestorem nie może posiadać interesu prawnego w sprawie użytkowania obiektu budowlanego, a zatem korzystania z nieruchomości zgodnie z przeznaczeniem.

Krąg podmiotów mogących brać udział w postępowaniu o pozwolenie na użytkowanie jako strony ograniczony został zatem przez ustawodawcę wyłącznie do osoby inwestora.

4. ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednol. Dz. U. z 1999r. Nr 15, poz. 139 ze zm.)

W sprawie II SA/Gd 944/05 Sąd stwierdził, że przepis art. 10 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym nie przewiduje możliwości regulacji w planie miejscowym zagadnień dotyczących ponoszenia przez określonego inwestora kosztów związanych z realizacją przewidzianych w planie inwestycji.

5. ustawa z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. nr 80, poz. 717 ze zm.)

W sprawie II SA/Gd 282/05 Sąd ustalił, że treścią kwestionowanej uchwały jest przystąpienie do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Zaskarżona uchwała pełni zatem funkcję „techniczną” w trakcie długiego procesu prowadzącego do uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, umożliwiając przejście od etapu sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy do etapu uchwalania właściwego planu. Tym samym nie stanowi o treści przyszłego planu, ani nie odnosi się do ustaleń studium.

Treść uchwały nie narusza zatem interesu prawnego skarżącego, bowiem nie przesądza o przyszłej treści planu, umożliwia jedynie przeprowadzenie dalszej procedury planistycznej.

Strona skarżąca wykazując swoją legitymację procesową do wniesienia skargi wskazała, że zaskarżona uchwała narusza przepis art. 2 Konstytucji RP, art. 1 ust. 2 pkt 1, art. 1 ust. 2 pkt 7, art. 1 ust. 2 pkt 9, art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, oraz przepisu art. 7 i 8 kpa.

Z porównania treści kwestionowanej uchwały z treścią praw skarżącego wynikających z wyżej wymienionych przepisów, zwłaszcza prawa własności działek położonych na terenie objętym planem jednoznacznie wynika, że kwestionowana uchwała nie narusza żadnego z powyższych uprawnień.

W sprawie II SA/Gd 719/05 Sąd stwierdził, że art. 53 ust. 4 pkt 9 w zw. z art. 64 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nie zawiera obowiązku

uzgadniania decyzji o warunkach zabudowy, gdy zarządcą drogi, o której mowa w tym przepisie, jest organ właściwy do podjęcia tej decyzji o warunkach zabudowy. Należy podkreślić przy tym, że obowiązek ten nie istnieje nawet wtedy, gdy w gminie został powołany zarząd dróg.

Skoro w określonej sytuacji faktycznej art. 53 ust. 4 pkt 9 w zw. z art. 64 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nie zawiera obowiązku uzgadniania decyzji o warunkach zabudowy, to dokonane mimo tego uzgodnienie należy ocenić jako pozbawione podstawy prawnej, a co za tym idzie, wydane w wyniku tego postanowienie uznać za dotknięte wadą nieważności wskazaną w art. 156 § 1 pkt 2 w zw. z art. 126 k.p.a.

W sprawie II SA/Gd 261/05 Sąd wyraził pogląd, że jeżeli wykonane przez inwestora, bez zgłoszenia wymaganego przepisami art. 30 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (jedn. tekst Dz.U. z 2003 r., Nr 207, poz. 2016 ze zm.) roboty budowlane, nie musiały być poprzedzone wcześniejszym uzyskaniem decyzji o ustaleniu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu z tej przyczyny, że nie powodowały „zmiany zagospodarowania terenu” w rozumieniu art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. Nr 80, poz. 717 ze zm.), to w postępowaniu legalizującym, prowadzonym na podstawie art. 49b ust. 2 cytowanej wyżej ustawy Prawo budowlane, organ administracji nie może nałożyć na inwestora obowiązku określonego w art. 49b ust. 2 pkt 3 Prawa budowlanego, to jest przedłożenia zaświadczenia wójta, burmistrza albo prezydenta miasta o zgodności budowy z ustaleniami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo ostatecznej, w dniu wszczęcia postępowania, decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, w przypadku braku obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego.

Ocena dotycząca tego, czy opisane w pkt. 1 roboty budowlane powodują zmianę sposobu zagospodarowania terenu, o jakiej mowa w art. 59 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, winna być, stosownie do art. 84 § 1 k.p.a., dokonana przez biegłego posiadającego specjalistyczną wiedzę urbanistyczno – architektoniczną.

Wydział III

1. ustawa o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednol. Dz. U. z 2004r.nr 241, poz. 2416 ze zm.)

W wyroku w sprawie III SA/Gd 516/06 Sąd stwierdził, że z przepisów ustawy o powszechnym obowiązku obrony RP nie wynika, aby poborowy nie mógł złożyć wniosku o odroczenie zasadniczej służby po otrzymaniu decyzji o powołaniu do czynnej służby wojskowej (karty powołania). W takim przypadku wniosek o odroczenie winien zostać rozpatrzony w przewidzianym trybie przez wojskowego komendanta uzupełnień jako organ pierwszej instancji.

2 ustawa z dnia 14 grudnia 1994r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (tekst jednol. Dz. U. z 2003r., Nr 58, poz. 514)

W sprawie III SA/Gd 71/05 Sąd wskazał, że zgodnie z art. 37 j ust. 4 cytowanej ustawy, wysokość zasiłku przedemerytalnego nie może przekroczyć 90 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy w okresie 12 miesięcy kalendarzowych

poprzedzających miesiąc zgłoszenia wniosku o zasiłek przedemerytalny, i być niższa od 120 % kwoty zasiłku, o którym mowa w art. 24 ust. 1.

Organy administracji naruszyły powyższy przepis z tego powodu, że nie uwzględniły podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy w okresie prowadzenia przez skarżącego działalności gospodarczej. Wprawdzie powołany przepis mówi o wynagrodzeniu, co zazwyczaj jest łączone ze stosunkiem pracy, jednakże taka literalna wykładnia narusza konstytucyjną zasadę równości.

Art. 37j ust. 4 ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu należy interpretować w ten sposób, że pod pojęciem przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy należy w przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą rozumieć odpowiednie dla nich przeciętne miesięczne kwoty stanowiące podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz pracy (tak też Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku w niepublikowanym wyroku z dnia 5 sierpnia 2004r. sygn. kt 3II SA/Gd 261/02).

3 ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001 ze zm.)

Zgodnie ze stanowiskiem Sądu w sprawie III SA/Gd 357/05 zasadnie organ odwoławczy stwierdził, że poświadczenie okresów zatrudnienia w państwie ostatniego zatrudnienia (dotyczące okresów zaliczanych podczas przyznawania zasiłków dla bezrobotnych) następuje na druku E 301 i właściwą do tego jest instytucja państwa ostatniego zatrudnienia. Nie można jednak przyjąć za prawidłowe stanowiska, w którym organy w przypadku przedstawienia zaświadczenia o zatrudnieniu w innej formie niż druk E 301 przyjmują, że nie doszło do udokumentowania okresu zatrudnienia za granicą. Organy administracji z mocy art. 9 k.p.a. mają obowiązek czuwania nad tym, aby strony nie poniosły szkody z powodu niezajomości prawa, i w tym celu udzielać mają niezbędnych wyjaśnień i wskazówek. Tym samym, w tego rodzaju przypadkach, organy winny informować strony o konieczności przedłożenia poświadczenia na właściwym druku, wyznaczając im do tego odpowiedni termin. Jest to tym bardziej uzasadnione w przypadkach, gdy organ ma świadomość, że dana osoba podjęła legalnie zatrudnienie za granicą, tym samym może przedstawić odpowiednie zaświadczenia o zatrudnieniu.

4. ustawa z 21 marca 1985r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2004r. nr 204, poz. 2086 ze zm.).

W sprawie III SA/Gd 578/05 Sąd stanął na stanowisku, że skoro sama ustawa z dnia 21 marca 1985r. o drogach publicznych zezwala w art. 38 ust. 1 na pozostawienie w pasie drogowym obiektu należącego do skarżącej, zbudowanego przed dniem wejścia w życie tej ustawy, to wydanie przez organ administracji decyzji zezwalającej na zajęcie pasa drogowego przez pozostawienie istniejącego obiektu było pozbawione podstawy prawnej. Dyspozycja przepisu art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy o drogach publicznych nie dotyczy bowiem obiektów budowlanych istniejących w dacie wejścia w życie ustawy o drogach publicznych, spełniających wymogi wynikające z art. 38 ust. 1 tej ustawy.

W sprawie III SA/Gd 433/06 Sąd stwierdził, że pojęcia pasa drogowego nie można ograniczyć do gruntu na głębokość nawierzchni drogi. W pasie drogowym poza nawierzchnią drogi zlokalizowane są bowiem obiekty budowlane i urządzenia techniczne związane z prowadzeniem, zabezpieczeniem i obsługą ruchu. Umieszczenie

urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego pod powierzchnią gruntu przeznaczonych na pas drogowy, jest umieszczeniem tych urządzeń w pasie drogowym. Skoro, jak wynika z art. 39 ust. 6 ustawy z dnia 21 marca 1985r, o drogach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2004r. Nr 204, poz. 2086 ze zm.), za znajdujące się w pasie drogowym uważa się zlokalizowane przez zarządcę drogi w trakcie budowy lub przebudowy drogi kanały technologiczne służące umieszczeniu podziemnych urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanej z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego, w szczególności linii telekomunikacyjnych, to tym bardziej urządzenia infrastruktury technicznej nie umieszczone w takich kanałach również należy traktować jako umieszczone w pasie drogowym (pod jego powierzchnią).

W uzasadnieniu wyroku w sprawie II SA/Gd 575/06 Sąd wyraził pogląd, że nie jest dopuszczalna skarga do sądu administracyjnego wniesiona przez zarząd drogi, będący jednostką organizacyjną zarządcy drogi, od decyzji organu odwoławczego, podjętej na skutek rozpoznania odwołania od decyzji podjętej w pierwszej instancji przez organ jednostki samorządu terytorialnego, będący tym zarządcą drogi.

Zarządca drogi jest organem administracji publicznej, zaś zarząd drogi jest jednostką organizacyjną, przy pomocy której zarządca drogi może wykonywać swoje obowiązki. Wynika to z przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985r. o drogach publicznych (Dz. U. nr 204 z 2004r., poz. 2086 ze zm.).

Zarząd drogi nie jest odrębnym od zarządcy drogi organem administracji publicznej, i to nawet wtedy, gdy jego pracownik jest upoważniony do wydawania decyzji administracyjnych. Uprawnienie dla pracownika zarządu drogi do wydawania decyzji administracyjnych wynika bowiem z upoważnienia administracyjnego udzielanego na podstawie art. 21 ust. 1 a ustawy o drogach publicznych, w którym stanowi się, że pracownik zarządu drogi może być upoważniony do załatwienia spraw w imieniu zarządcy. Zarząd drogi działa zatem zawsze w imieniu zarządcy drogi, co oznacza, że czynności zarządu drogi są czynnościami zarządcy drogi..

5. ustawa z 11 września 2003r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. Nr 179, poz. 1750 ze zm.).

Zdaniem Sądu, wyrażonym w uzasadnieniu wyroku w sprawie III SA/Gd 376/06 przepis art. 92 ust. 1 i 2 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych nie stanowi podstawy do pozbawienia żołnierza należności pieniężnych związanych ze zwolnieniem z zawodowej służby wojskowej. Z treści ust. 2 cytowanego przepisu można wywieść, że stan zawieszenia wypłaty tych należności może trwać najwyżej do wydania prawomocnego wyroku kończącego postępowanie karne. Wówczas bowiem możliwe jest dokonanie oceny, czy i jaki, w świetle obowiązujących przepisów, jest wpływ wyroku na prawo do określonych należności pieniężnych związanych ze zwolnieniem ze służby. Z treści art. 94 ust. 6 ustawy wynika, iż rodzaj wymierzonej kary ma wpływ na prawo do odprawy. Jeżeli przepisy prawa nie przewidują utraty prawa do świadczeń związanych ze zwolnieniem ze służby wojskowej wskutek skazania prawomocnym wyrokiem sądu, to brak jest podstaw do dalszego utrzymywania stanu zawieszenia wypłaty tych świadczeń. W takim przypadku skazanie może co najwyżej oddziaływać na prawo do odsetek, które w myśl art. 92 ust. 2 ustawy należą się od dnia wymagalności należności pieniężnej w przypadku umorzenia postępowania karnego, bądź uniewinnienia prawomocnym wyrokiem sądu.

6. ustawa z 29 sierpnia 1997r. o strażach gminnych (Dz. U nr 123. poz. 779 ze zm.).

W sprawie III SA/Gd 239/06 Sąd zwrócił uwagę na treść przepisów art. 1 oraz art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz.U. 123 poz. 779 z późn. zmianami), które ograniczając co do zasady terytorialny zasięg działania straży gminnej do terenu gminy, pozwalają jednakże na to, by gminy sąsiadujące na obszarze jednego województwa zawarły porozumienie o utworzeniu wspólnej straży. W wyniku takiego porozumienia dochodzi do powstania nowego tworu organizacyjnego, jakim jest straż wspólna.

Przepis art. 3 ust. 1 ustawy o strażach gminnych uznać należy za uregulowanie szczególne w stosunku do przepisu art. 74 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, pozwalającego na powierzenie wykonywania zadań publicznych innej gminie w drodze porozumienia międzygminnego. Innymi słowy nie jest dopuszczalne by straż gminna korzystała z przysługujących jej z mocy ustawy o strażach gminnych uprawnień władczych na terenie innej gminy, o ile nie jest to straż gminna wspólna utworzona w trybie przepisu art. 3 ust. 1 ustawy o strażach gminnych.

7. ustawa z dnia 26 stycznia 1982r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 1997r. Nr 56, poz. 357 ze zm.)

W sprawie III SA/Gd 398/06 Sąd podzielił pogląd, iż regulamin, o którym mowa w art. 30 ust. 6 Karty Nauczyciela, obejmujący swym zasięgiem więcej niż jedną szkołę nie jest regulaminem wynagradzania w rozumieniu przepisów Kodeksu pracy, lecz jest aktem prawa miejscowego

Skoro jest aktem generalnym to obowiązku współdziałania ze związkami zawodowymi zrzeszającymi nauczycieli nie można sprowadzać do współpracy z zakładową organizacją związkową.

W myśl art. 7 ust. 1 ustawy o związkach zawodowych w zakresie praw i interesów zbiorowych związki zawodowe reprezentują wszystkich pracowników, niezależnie od ich przynależności związkowej.

Wobec powyższego należy stwierdzić, że regulamin, o którym mowa w art. 30 ust. 6 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, obejmujący swym zasięgiem więcej niż jedną szkołę podlega uzgodnieniu ze związkiem zawodowym zrzeszającym nauczycieli, niezależnie od tego ilu nauczycieli zatrudnionych w placówkach objętych zasięgiem tego regulaminu jest członkami takiego związku.

8. ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 1996r. nr 67, poz. 239 ze zm.).

W sprawie III SA/Gd 301/05 przedmiotem zaskarżenia była tzw. uchwała intencyjna – wyrażająca zamiar przekształcenia i późniejszej likwidacji szkoły. W myśl art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz.U.96.67.329 z późn. zmianami) w brzmieniu obowiązującym w dacie wydania zaskarżonej uchwały szkoła publiczna może być zlikwidowana z końcem roku szkolnego przez organ prowadzący szkołę, po zapewnieniu przez ten organ uczniom możliwości kontynuowania nauki w innej szkole publicznej tego samego typu, a także odpowiednio o tym samym lub zbliżonym profilu kształcenia ogólnozawodowego albo kształcącej w tym samym lub zbliżonym zawodzie. Organ prowadzący jest obowiązany, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji, zawiadomić o zamiarze likwidacji szkoły: rodziców uczniów, właściwego kuratora oświaty oraz organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego właściwej do prowadzenia szkół danego typu. Zgodnie z art. 59 ust. 6

ustawy przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w przypadku przekształcenia szkoły lub placówki.

Zatem zawarty w uzasadnieniu skargi zarzut dotyczący terminu zawiadomienia rodziców dzieci o zamiarze likwidacji szkoły mógłby mieć znaczenie jedynie dla rozstrzygnięcia sprawy dotyczącej oceny zgodności z prawem uchwały dokonującej likwidacji szkoły. Natomiast podjęcie przez Radę uchwały o zamiarze likwidacji szkoły rodzi dopiero obowiązek zawiadomienia o tym rodziców. Od daty podjęcia takiej uchwały „intencyjnej” można bowiem dopiero mówić o zamiarze powziętym przez ciało kolegialne jakim jest Rada. Badając zgodność z prawem uchwały Sąd nie ma wszakże możliwości rozważania prawidłowości czynności podjętych w okresie po jej uchwaleniu.

9. ustawa z dnia 19 marca 2004r. Prawo celne (Dz. U. Nr 68, poz. 622)

W sprawie III SA/Gd 521/05 Sąd stwierdził, że elementem istotnym dla zastosowania właściwych przepisów odnoszących się do długu celnego, a co za tym idzie odpowiedniej procedury celnej jest chwila przyjęcia zgłoszenia celnego (rozumianego jako data przedstawienia organowi celnemu stosownego dokumentu SAD). Z uwagi na okoliczność, iż zgłoszenia dokonano w dniu 25 listopada 2004r. bez znaczenia pozostawała kwestia nabycia towaru na terytorium Włoch przed dniem 1 maja 2004r.